SMSKA

ZPRAVODAJ SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY

WWW.SMSCR.CZ FACEBOOK.COM/SMSCR.CZ ČÍSLO 5/2024

Za příkladem dobré praxe jsme se tentokrát vypravili do Svídnice, což je část členské obce Dymokury na Nymbursku. Zdejší zdevastovaný sad pozvedla herečka Vendulka Burger-Budilová na oázu míru a po dvouleté revitalizaci to tady ožívá sousedskými aktivitami. Rozhovor najdete na str. 22 a 23.

Aktuálně

str. 4

Nekomplexní přístup k řešení modernizace zabezpečovacího zařízení na českých železnicích povede v dlouhodobém horizontu v konečném důsledku k dalšímu snížení využívání železnic, útlumu rozvoje území a vylidňování venkova. I tyto obavy vyjádřili zástupci Pracovní skupiny pro dopravu SMS ČR ve čtvrtek 30. dubna na Ministerstvu dopravy.

Téma

str. 6

Mediální zprávy ohledně chystané novely zákona o lesích vyvolávají v naší společnosti nebývalý ohlas. Velký rozruch mezi samosprávami vzbudilo také téma organizovaných akcí v lese s písemným souhlasem všech vlastníků lesa. SMS ČR připomínkuje lesní zákon hned v několika bodech.

Kraje

str. 16

Krajské shromáždění SMS ČR bývá největší událostí, kterou mají ve svých krajích na starosti manažeři sdružení. Zajistit zázemí, program, pozvat přednášející a při samotné události si stále hlídat, zda jsem se nezapomněl/a přestat usmívat, není vůbec snadné. Že svou roli zvládají skvěle, o tom svědčí vaše ohlasy i jejich reporty v SMSce.

EDITORIAL

A PAK JE VŠEM FAJN!

Milé starostky a milí starostové, asi to není žádná ostuda, když vám napíšu, že vás velmi ráda sleduji na Facebooku. Někdy mě to samozřejmě svádí k prokrastinaci, ale když čtu vaše příspěvky a prohlížím si fotky, které dokumentují vaše krásné akce a aktivity, uspokojuje mě, že jsem alespoň trochu v obraze.

O mně se ví, že jsem velkým příznivcem obecních zpravodajů. Mimochodem podle našich prvních odhadů to vypadá, že do letošního ročníku soutěže O nejlepší zpravodaj jste přihlásili vůbec nejvíc zpravodajů za 13 let, co se tato soutěž koná. Hurá!

Ale zpátky k tomu Facebooku. Tato forma propagace je určitě taky moc důležitá. Dávat o sobě a svých aktivitách vědět není totiž žádné samolibé chlubení. Lidi navíc milují fotky a jelikož do zpravodajů se jich většinou moc nevejde, je dobře, že existuje platforma, kde jich můžete nasypat desítky.

Kolegyně Lenka Matějová by si teď sice možná odkašlala a připomněla nám něco o tom, jak je to s GDPR a fotkami na sociálních sítích. Je to ale dost obsáhlá kapitola, kterou jsme v SMSce už nejednou publikovali, a navíc na to máte každý svého pověřence, který vám pravidla o zveřejňování fotek rád a lépe než já vysvětlí.

Mimochodem právě v květnové SMSce začíná nový seriál, který postupně pověřence SMS-služeb představí, a mohu-li být upřímná, mně se první respondentka Alena Hostašová líbí nejen proto, že je bývalá starostka, ale taky proto, že coby starostka četla ráda SMSku.

Co se týká toho Facebooku, některé z vás občas oslovím s tím, že mě pro účely SMSky zaujala fotka, váš komentář nebo tip na událost či příklad dobré praxe, který jste zde zveřejnili. Díky vám za tuto spolupráci!

Teď mám třeba zrovna radost z toho, kolik májek se letos všude postavilo, kolik ohňů zaplálo v poslední dubnový den. Úsměv mi vyloudil komentář starosty Kamýku nad Vltavou Petra Halady, který k takovým fotkám napsal: *„Nejdříve se vše musí připravit a navozit. Pak se zdobí a staví máj. Pak se tancuje Česká beseda (kolem 80 lidí), pak se pije a jí. Nakonec se zapálí hranice. No a pak se musí hlídat. A pak je všem fajn.“*

Ta jeho poslední věta mi dává smysl, protože o to, aby nám všem bylo fajn, jde úplně nejvíc. A fajn nám bude, když tu budete vy, kteří máte do určité míry moc ovlivňovat to, jak se nám tu žije a žít bude. Třeba jako starostka Tvarožné Lhoty, která před chvílí napsala na svůj profil: *„Zítra budete mít opět příležitost udělat něco navíc pro krajinu kolem nás. Obec získala podporu pro vytvoření Lokálního biocentra pod Dubníkem. Na místě bude vysazena tradiční bělokarpatská směs, 30 stromů a přes 700 keřů…“*

Pěkné čtení SMSky! Vám i sobě přeji hodně důvodů k tomu, aby všem bylo fajn!

Marie Machačová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Je možné odstranit kořeny stromu, který poškozuje obecní silnici, když s majitelem není řeč?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:
Na obecní komunikaci prorůstají kořeny stromu a poškodily ji. Nelze zde zajistit bezpečný provoz a s majitelem se také nedá dohodnout. Můžeme kořeny odstranit?

Odpověď:
Podle § 507 nového občanského zákoníku (dále jen „NOZ“) jsou rostliny součástí pozemku, z něhož vzešly – jejich vlastníkem je tedy majitel tohoto pozemku. Obecně pak podle § 1012 NOZ platí, že vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit, zakazuje se mu však nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.

Výjimku týkající se stromů však stanoví § 1016 odst. 2 NOZ, podle nějž neučiní-li to vlastník v přiměřené době poté, co ho o to soused požádal, smí soused šetrným způsobem a ve vhodné roční době odstranit kořeny nebo větve stromu přesahující na jeho pozemek, působí-li mu to škodu nebo jiné obtíže převyšující zájem na nedotčeném zachování stromu. Pokud tedy kořeny přesahují na pozemek obce a ničí komunikaci v jejím vlastnictví, může je obec na základě tohoto ustanovení šetrným způsobem odstranit.

Obci lze doporučit, aby pro předcházení případným sporům vyzvala vlastníka sousedního pozemku k odstranění kořenů písemně, tedy v budoucnu prokazatelným způsobem. Zároveň lze vlastníka upozornit, že musí naplňovat povinnost péče o dřeviny zahrnující zejména jejich ošetřování a udržování vyplývající z § 7 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, a její neplnění může implikovat povinnost k náhradě způsobené škody.

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní analytik
SMS ČR

Vážení přátelé samospráv,

měsíc duben a aprílové počasí je za námi, teplé dny snad před námi. Jako tradičně jsem tady s přehledem toho nejdůležitějšího, co se ve sdružení řešilo.

Zálohování je stále tématem číslo jedna

Věřím, že postoj SMS ČR k zálohování už znáte. Před zálohováním dlouhodobě varujeme a říkáme, že se v součtu vůbec nevyplatí. V souvislosti s tím, že Česká republika investovala velké prostředky do podpory třídění a že navíc Češi třídí odpovědně, jsme přesvědčeni, že tento záměr není dobrý nápad.

K novele zákona o obalech, kterou Ministerstvo životního prostředí navrhuje zavedení povinného zálohování PET lahví a nápojových plechovek, podala připomínková místa celkem 726 připomínek, kterými je popsáno 570 stran.

I po vypořádání připomínek rozpory přetrvávají

K vypořádání připomínek došlo v závěru druhého dubnového týdne a zásadní rozpory přetrvávají. Celkem 12 připomínkových míst (např. Sdružení místních samospráv ČR, Svaz měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR, Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR a další) vzneslo požadavek na stažení zákona a jeho kompletní přepracování.

SMS ČR uplatnilo 27 připomínek

SMS ČR uplatnilo celkem 27 připomínek a s vypořádáním souhlasilo pouze u sedmi. Nadále trváme na našem celkovém nesouhlasu se samotným návrhem povinného zálohování PET láhví a nápojových plechovek a ani debata na ministerstvu nás nepřesvědčila o tom, že bychom měli svůj nesouhlasný postoj měnit. Dlouhodobě upozorňujeme na to, že efektivnější a ekonomičtější by bylo více podpořit stávající systém třídění prostřednictvím barevných kontejnerů.

Nadále trváme například na změně rozdělení poměru výnosu z nevyplacených záloh, stanovení výše zálohy přímo v zákoně (a nikoliv dle rozhodnutí soukromého operátora zálohovacího systému), nesouhlasíme se stanovováním povinností pro obchody pod 50 m² prodejní plochy poskytovat údaje operátorovi (s nímž dle návrhu nemusí mít žádný smluvní vztah, neboť nejsou povinným subjektem pro místo výkupu zálohovaných obalů).

Dopis Petru Fialovi: Z jakých podkladů vychází návrhy na slučování obcí?

V dubnu jsem se obrátila dopisem na premiéra Petra Fialu, abych se ho dotázala, z jakých podkladů vychází Národní ekonomická rada vlády (NERV) při návrzích, které zmiňují slučování obcí jako jedno z úsporných či prorůstových opatření. SMS ČR by rádo k takovým materiálům zaujalo odborný postoj. Nicméně v odpovědi, kterou sdružení obdrželo od koordinátora NERV Davida Havlíčka, konkrétní podklady uvedeny nejsou.

Hlaste se do soutěže OBEC 2030

Jsem moc ráda, že se obce hlásí do naší soutěže OBEC 2030, kde je možné vyhrát zajímavé ceny. Těší mě, že se letos povedlo soutěž rozšířit i o dřevostavby, kterým dlouhodobě velmi fandím. Máte-li ve své obci zajímavý inovativní projekt z oblastí energetiky, envira či právě dřevostaveb, neváhejte a do soutěže se přihlaste.

SMS ČR má dva nové partnery

Sdružení místních samospráv ČR má dva nové partnery – Direct auto a S-Power. Vážíme si nových partnerství i společného cíle, kterým je dlouhodobá spolupráce na rozvoji platformy OBEC 2030 v oblasti obecní mobility a energetiky a zvyšování kvality života v obcích.

Účast na seminářích

V dubnu jsem se také zúčastnila několika seminářů – na začátku dubna mne zajímal seminář k dostupnému bydlení na obcích, který se uskutečnil v Senátu, poté jsem přijala pozvání do panelu na semináři v otázce zálohování, kde jsem prezentovala pozice SMS ČR, zúčastnila jsem se také eventu ke kyberbezpečnosti.

Pracovní setkání a účast na podvýborech

Pracovní setkání jsem absolvovala s kolegy z UKENu k zákonu LEX OZE III, kteří mi představili své závěry k aktuálnímu návrhu. Zástupci sdružení byli také pozváni na několik sněmovních podvýborů, kde obhajovali naše stanoviska.

Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR

SMS ČR se s rezortem dopravy neshoduje na tom, jak modernizovat zabezpečovací zařízení na českých železnicích

Aktuálně

Nekomplexní přístup k řešení modernizace zabezpečovacího zařízení na českých železnicích povede v dlouhodobém horizontu v konečném důsledku k dalšímu snížení využívání železnic, útlumu rozvoje území a vylidňování venkova. I tyto obavy vyjádřili zástupci Pracovní skupiny pro dopravu SMS ČR ve čtvrtek 30. dubna na Ministerstvu dopravy při vypořádání připomínek k dokumentu „Plán moderního zabezpečení české železnice – Implementace ETCS (2024)".

Podle SMS ČR řeší ETCS zabezpečení pouze částečně

ETCS (European Train Control System) je evropský vlakový zabezpečovací systém, který umožní předávat strojvedoucímu informace o oprávnění k jízdě i o povolené rychlosti a současně bude strojvedoucího kontrolovat, že tyto pokyny dodržuje. Podle dokumentu má postupně nahradit stávajících cca 20 různých národních systémů vlakových zabezpečovačů v Evropě, a tak dosáhnout vedení vlaků po celém území Evropy bez nutnosti výměn hnacích vozidel na hranicích, popřípadě bez nutnosti vybavení hnacích vozidel různými národními systémy.

Podle SMS ČR ale navržené řešení aplikované na mimokoridorové a regionální tratě spočívající v aplikaci vlakového zabezpečovače ETCS aplikační úrovně L1 ve variantě LS (Limited Supervision), a zejména ve variantě STOP (speciální aplikace ETCS navržené SŽ) pomůže se zabezpečením železnice pouze částečně. Primárně jsou tyto zjednodušené úrovně ETCS instalovány pouze za účelem kontroly strojvedoucího v případě nedovoleného projetí návěsti v poloze stůj. Odborníci SMS ČR namítají, že navržené řešení využívá jen minimálních funkcí moderního digitálního systému ETCS, přičemž pro svoji realizaci vyžadují vysoké investice v podobě dodatečných infrastrukturních technologií, které na současné infrastruktuře chybí nebo jsou z důvodu technické zastaralosti nevyhovující. Plánované investice však nepřináší pozitivní přínos v podobě celkového zvýšení využitelnosti železnice. Proto v dalších připomínkách odborníci z pracovní skupiny poukázali také na neúčelné využití vynaložených státních prostředků, protože představený plán, ani jiné veřejně dostupné studie či analýzy, nezahrnuji všechny nutně související investice s realizací tohoto plánu. Tyto celkové investice nejsou tak podrobeny variantnímu posouzení efektivnosti a účelnosti vynaložených prostředků investičních i provozních.

SMS ČR vadí nekomplexní přístup

SMS ČR namítá, že rozhodnutí o implementaci zjednodušených variant ETCS (LS nebo STOP), především na mimokoridorové a regionální tratě, je zjevně realizováno nekomplexním přístupem, jenž nezahrnuje nutnost modernizace traťové kabelizace, modernizace či doplnění infrastrukturního zabezpečovacího zařízení včetně zabezpečení přejezdů a nevyužívá synergického efektu nových digitálních technologií včetně plánované instalace radiového systému GSM-R nebo FRMCS.

Jednání se kromě Václava Venhauera a Martin Lesa účastnili také legislativní analytička Adéla Palíšková a místostarosta obce Dymokury Luděk Beneš.

Venhauer: Namísto moderního a efektivního řešení se preferuje levná varianta

„Je preferována vize levného řešení pro málo využívané tratě, namísto aby se hledala moderní a efektivní varianta, jež by umožňovala zvýšení využitelnosti regionálních tratí," argumentoval předseda pracovní skupiny a místopředseda SMS ČR Václav Venhauer, jehož odborně podpořil také Martin Leso z Fakulty dopravní ČVUT v Praze. *„Upřednostnění realizace ETCS L1 LS nebo STOP, jakožto levného řešení, povede ve svém důsledku spíše ke konzervaci parametrů využitelnosti dráhy v současné úrovni. Je tím potenciálně ohrožena využitelnost místní železnice v regionech, a tedy páteřní dopravy,"* vyjádřil obavy Leso.

Leso: Navržená řešení požadované parametry principiálně neumožní zvýšit

Regionální železnice potřebují podle SMS ČR v rámci plánovaných investic nejen navýšit parametry bezpečnosti, ale také umožnit navýšení rychlosti, kapacity a spolehlivosti dovolující zachovat páteřní železniční dopravu v regionu. *„Řešení s ETCS L1 LS nebo STOP tyto parametry principálně zvýšit neumožňuje, resp. jakékoliv funkce jsou realizovány investicemi do traťových balíz včetně jejich nákladného kabelového propojení s infrastrukturním zabezpečovacím zařízením. To se jeví jako ekonomicky nákladné a technicky zastaralé. Synergické využití moderních digitálních technologií by mohlo realizovat vyšší úroveň zabezpečení ETCS L2 za srovnatelných investičních prostředků, avšak s výrazně pozitivnějším efektem pro využití železnice,"* doplňuje Leso.

Ministerstvo dopravy: Bude-li potřeba zvýšit parametry, změna se provede...

Ministerstvo dopravy oponovalo, že navržené řešení vyhovuje požadavkům na plánovanou objednávku dopravy definovanou krajskými koordinátory dopravy. Pokud by se ukázala potřeba objednatele (kraje) zvýšit parametry tratě a implementovat vyšší úroveň ETCS L2, bude na základě zdůvodněných požadavků tato změna po odsouhlasení centrální komise MD provedena. Zároveň dodává, že ETCS L2 dle jejich propočtů vychází extrémně draze a na tyto typy tratí se nevyplatí.

MD a SMS ČR se neshodují, diskuze bude proto pokračovat

Po názorové neshodě na optimální a efektivní zavedení digitalizace na mimokoridorových a regionálních tratích se obě strany dohodly, že v diskuzi o komplexním pojetí zabezpečení železnice budou pokračovat.

Zpracovala
Adéla Palíšková
legislativní analytička

Novelizovat či stanovit zcela nový poplatek za zhodnocení stavebního pozemku?

Aktuálně

Novelizovat stávající poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace nebo stanovit zcela nový místní poplatek? Tato otázka je předmětem diskuze představitelů Pracovní skupiny SMS ČR pro financování samospráv a Ministerstva financí.

Nově navrhovaná úprava by mohla mít pozitivní dopad na rozpočty obcí

Cílem poplatku je zajistit určitou návratnost finančních prostředků, které vynaložila obec na vybudování stavby a vodovodu nebo kanalizace, a tím došlo ke zhodnocení stavebních pozemků ve vlastnictví fyzické nebo právnické osoby na území obce. Nově navrhovaná úprava by mohla mít pozitivní dopad z hlediska fiskálního, neboť poplatek by mohl znamenat nemalé finanční prostředky pro rozpočet obcí, které přispěly k jejímu rozvoji. Současně by byla obcím dána možnost regulovat výstavbu zavedením či nezavedením poplatku v určité lokalitě, respektive v těch částech obce, v nichž to považuje či nepovažuje za vhodné.

Subjektem poplatku by měl být stavebník

Poplatek by platily jak osoby, které nově budují stavbu, tak i osoby, které provádějí přístavbu nebo přestavbu, která horizontálně rozšíří stávající stavbu, čímž dojde k záboru další nebo do té doby nezastavěné územní plochy. Předmětem poplatku by měly být stavby, na které bylo vydáno povolení. Není tak rozhodující, zda dokončená stavba bude kolaudována nebo nebude kolaudaci podléhat, ani doba, kdy k faktickému dokončení stavby dojde.

Petr Halada
předseda PS pro financování samospráv a místopředseda SMS ČR

Školská legislativa ve víru změn: Pracovní skupina pro školství, sport a kulturu nadále hájí zájmy samospráv

Ústředním tématem Pracovní skupiny pro školství, sport a kulturu se v posledních týdnech stalo financování platů nepedagogických zaměstnanců škol. V dubnu se k této problematice uskutečnilo několik jednání. Změny se ale dějí i v jiných oblastech, jako jsou např. pravidla pro výstavbu škol, školských zařízení a dětských skupin. Tady se můžeme na novou legislativu těšit v nejbližších měsících.

SMS ČR není nakloněno tomu, aby platy nepedagogů financovali zřizovatelé

Zatímco se první měsíce tohoto roku nesly v regionálním školství ve znamení snížení PHmax, od března se pozornost upírá na neparagrafovaný návrh ministerstva financí a ministerstva školství o převodu financování platů nepedagogických pracovníků škol na zřizovatele.

Již v březnu přijaly Pracovní skupina pro školství, sport a kulturu a Pracovní skupina pro financování samospráv stanovisko, ze kterého vyplývá, že členská základna SMS ČR není nakloněna plánovanému převodu. Obavy panují především v otázce dostatečné kompenzace finančních prostředků ze strany státu samotným zřizovatelům a nezohledňování změn v inflaci, ve stanovené minimální mzdě apod.

Bude vytvořen standard počtu nepedagogů na školu

Z jednání vyplynulo, že ministerstvo školství v těchto dnech připravuje návrh parametrizace

nepedagogické práce pracovníků na školách tak, aby byl vytvořen standard, z nějž by bylo jasné, kolik může mít každá konkrétní škola nepedagogických pracovníků. Navrhovaný systém také počítá s tím, že nepedagogové zůstanou zaměstnanci škol. Peníze by se zřizovatelům kompenzovaly v rámci systému RUD.

Po předložení návrhu bude SMS ČR s příslušnými ministerstvy dále jednat ve smyslu usnesení přijatého pracovní skupinou, které odráží názor členské základy, ovšem i s ohledem na to, aby případná změna neměla žádný negativní dopad na rozpočty obcí, a to ani do budoucna.

Hygienické a stavební předpisy pro školy a školská zařízení se blíží do finále

V závěrečné fázi příprav jsou také vyhlášky týkající se stavby nových škol či školských zařízení a dětských skupin. Nová hygienická vyhláška, která má zcela nahradit dnes tak známou „čtyřistadesítku", je po vypořádání připomínek. Novela přináší významné rozvolnění pravidel, co se prostorových požadavků týče, případně i úpravy venkovních prostor pro nové budovy a rekonstrukce. Její účinnost se předpokládá od července tohoto roku.

V současné době jsou také v připomínkách a ve vypořádání další vyhlášky z pera MMR týkající se samotných staveb pro budovy sloužící jako škola či školské zařízení; nově je definována stavba pro výchovu a vzdělávání. Účinnost uvedených vyhlášek by měla být stanovena ke stejnému datu jako účinnost nové hygienické vyhlášky.

Petr Halada
předseda PS pro školství, sport a kulturu a místopředseda SMS ČR

Návrh novely lesního zákona vzbudil rozruch

Téma

Mediální zprávy ohledně chystané novely zákona o lesích, jíž předložilo Ministerstvo zemědělství, vyvolávají v naší společnosti nebývalý ohlas. Asi nejvíce rezonuje problematika sběru klesti pouze s povolením vlastníka lesa. Velký rozruch mezi samosprávami pak vzbudilo také téma organizovaných akcí v lese s písemným souhlasem všech vlastníků lesa. Lesní zákon připomínkuje hned v několika bodech SMS ČR. O odborný názor se podělil také bývalý starosta a lesník Jan Sedláček.

Vztah k lesu umocnily události posledních let

Lesnatost (neboli podíl lesů na celkové rozloze území ČR) překračuje 33 %. Tedy více než třetina území je v naší zemi les. Je proto logické, že vztah k lesu má velká část populace. Umocnily to i události posledních let, například covidová opatření, která řadu občanů nasměrovala do přírody, a tedy i do lesa. Pozornost veřejnosti má na svědomí i obrovská kůrovcová kalamita, která se nedávno ve velkém přehnala prakticky celým územím a na mnoha místech zcela změnila ráz krajiny, největší lesní požár v NP České Švýcarsko nebo snaha vlády o vyhlášení dalšího národního parku na Křivoklátsku. A v neposlední řadě také energetická krize posledních let minimálně u části veřejnosti obrátila pozornost k lesu, jakožto k možnému zdroji energie.

Nejvíce rezonuje problematika sběru klesti pouze s povolením vlastníka lesa

V kombinaci všech uvedených skutečností, ale i mnoha dalších událostí je logické, že mediální zprávy ohledně chystané novely zákona o lesích vyvolávají ohlas, a to v daleko větším rozsahu než v minulých dobách. Ačkoliv návrh chystaných změn je poměrně rozsáhlý a obsahuje řadu úprav a významných novinek, veřejností asi nejvíce rezonuje problematika sběru klesti pouze s povolením vlastníka lesa.

Klest podle vzoru kost

Z klesti (stávající lesní zákon přisuzuje tomuto pojmu ženský rod) se stalo mediální téma lituující tu táborníky a junáky, tu babičky sbírající chrastí, také rozčarované návštěvníky lesa hledající vlastníka. Některé reportáže ukazují obrovské kupy klestí, které se po seštěpkování odváží v kamionech do tepláren a elektráren a zachraňují tak energetickou soběstačnost. A současně nás na obrazovkách televize informují odborníci na dané téma o tom, jak je důležité nechávat klest v lese a nikam ji neodvážet.

Tři úhly pohledu

Celý problém má minimálně tři roviny. Jde především o pohled návštěvníka (uživatele) lesa, pohled ochrany přírody a pohled vlastníka. Pohled návštěvníka lesa je vcelku jasný. Zákon č. 289/1995 Sb., tzv. lesní zákon, jasně definuje v hlavě III. Obecné užívání lesa, kde je stanoveno, že každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody, houby a suchou na zemi ležící

klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

Podmínka vlastní potřeby?

Tato pravidla jsou v naší společnosti poměrně dlouho ukotvena, i když ne vždy je správně chápána podmínka vlastní potřeby. Záměrně vynechám poměrně obsáhlou tématiku sběru plodů a zaměřím se na samotný pojem klest. Každý asi chápe, že něco jiného je případ, kdy si junáci posbírají v okolí tábořiště suché větve na večerní táborák, a něco jiného případ, kdy si podnikavý jedinec nasbíranou klest seštěpkuje a následně prodá.

Komodita, se kterou se obchoduje

Zde přecházíme do roviny pohledu vlastníka, pro kterého se stává klest stále více komoditou, se kterou se obchoduje. Jedná se konkrétně o prodej těžebních zbytků, jež se po navezení na hromadu u odvozní cesty tzv. seštěpkují a naložené na kamion odváží do elektráren, tepláren i lokálních kotelen. Intenzivní soukromý sběr může samozřejmě vlastníkovi množství prodané štěpky snížit. Především v rekreačních oblastech dochází často k absolutnímu vyčištění lesa od větví ležících na zemi.

Význam klesti pro biologickou hodnotu lesa

A zde můžeme přejít i do roviny pohledu ochrany lesa. Jak uvádí například ministerstvo zemědělství ve svých prohlášeních, význam klesti pro biologickou hodnotu lesa a také pro živiny a zachování dostatku biomasy je naprosto výjimečný. Ponechání alespoň určitého procenta těžebních zbytků předpokládají například i některé systémy certifikace lesa sledující ekologické standardy lesního hospodářství.

A když je vlastníkem lesa obec…

Výše uvedený text není samozřejmě kompletním vysvětlením problematiky klesti, celá věc je poměrně složitá a nalézt řešení, kdy budou všichni spokojeni, je prakticky nemožné. K tomu si připočtěme i skutečnost, že obec může být zároveň vlastníkem lesa, v němž se snaží chovat jakožto řádný hospodář, a zároveň i subjektem hájícím zájmy svých občanů, zřizovaných organizací a místních spolků.

Problém se pomalu vytrácí do ztracena…

Nicméně celý problém se pomalu vytrácí do ztracena. Nejprve největší vlastník lesa deklaroval ústy své tiskové mluvčí, že ukáznění návštěvníci lesů ve správě státního podniku Lesy České republiky budou moci sbírat klest i v případě, že by byl sběr možný jen po dohodě s vlastníkem lesa. A následně i ministr zemědělství, jehož rezort změnu lesního zákona připravuje, oznámil, že vydal pokyn část podmiňující souhlas sběru klesti majitelem lesa z návrhu odstranit.

Mediální ohlas kolem klesti zastínil jiné důležité návrhy

V návrhu zákona tedy pravděpodobně zůstane stávající pojetí této problematiky. Nicméně mediální ohlas, který celá záležitost ohledně klesti vyvolala, zcela zastínil ostatní poměrně důležité návrhy změn. Jejich popis a vysvětlení by nejspíš obsáhly celou SMSku. Proto vyberu tu část, která vzbudila velký rozruch mezi samosprávami.

Organizování akcí jen s písemným souhlasem všech vlastníků lesa

Jedná se o téma organizovaných akcí v lese s písemným souhlasem všech vlastníků lesa. Tuto problematiku řeší i současné znění lesního zákona a nutno připomenout, že i zde je zakotvena pro organizátory povinnost disponovat při oznámení akce u orgánu státní správy lesů (OSSL) souhlasem vlastníka. Novela ovšem mimo jiné nově upravuje označení typu a velikosti akce podléhající souhlasu OSSL (kulturní a sportovní akce s účastí či předpokladem účasti více jak 100 osob) a stanoví povinnosti organizátora. Dále také zdůrazňuje písemnou formu souhlasu a v neposlední řadě navrhuje nastavení striktní lhůty pro podání oznámení (na 60 dní před konáním akce). OSSL pak může nejednom stanovit podmínky konání, ale samotnou akci i zakázat.

Obavy pořadatelů mohou být na místě

Po přečtení příslušného odstavce skutečně mohou mít zástupci samospráv obavu, zda vůbec nějakou akci ještě v lese někdy uskuteční. Jmenovat lze opravdu celou řadu příkladů možných situací, které mohou nastat. Spousta akcí je například závislá na počasí a určit přesně datum konání rovněž nemusí být vždy dopředu jednoduché, někdy je třeba termín naplánovat „operativně" na den, kdy bude konečně hezky.

Vlastník by ale měl vědět, co se v jeho lese bude dít

I zde je však nutné zdůraznit také druhou stránku věci. Je logické, že by vlastník měl vědět, co se v jeho lese bude dít, a měl by mít

možnost se k celé věci souhlasně či naopak nesouhlasně vyjádřit. Akce se může například „potkat" s probíhajícími pracemi ať již těžebního, či pěstebního charakteru, kde rozhodně není z důvodu bezpečnosti vhodné nasměrovat větší počet lidí.

Optimální řešení možná ani neexistuje

Nalezení pro obě strany optimálního řešení tedy nemusí být jednoduché a je otázkou, zda takové řešení vůbec existuje. Toto tvrzení je však asi možné použít i v případě řady dalších novinek v návrhu novely zákona. Uvidíme, jaký bude další vývoj této důležité normy a do jaké míry bude výsledná verze přínosem pro naše krásné lesy i jejich návštěvníky.

Jan Sedláček
autor je bývalý starosta a lesník

SMS ČR má k novele lesního zákona připomínky. Vadí například administrativní zátěž pro pořadatele akcí

Nejen medializované sbírání klesti, ale také roztříštěné vlastnictví pozemků a administrativní zátěž pořadatelů akcí zařadilo SMS ČR na svůj seznam připomínek k lesnímu zákonu. V době uzávěrky SMSky ještě nedošlo k jejich vypořádání.

Roztříštěné vlastnictví pozemků vs. arondace

Roztříštěné vlastnictví pozemků snižuje efektivitu hospodaření na lesních plochách. Jejich účinnější využívání by v řadě lokalit mohla vyřešit arondace. Arondace pozemků určených k plnění funkcí lesa je veřejným zájmem, a pokud by tak došlo k efektivnějšímu obhospodařování státních i nestátních lesních majetků, což je i jedním z cílů překládané novely, přineslo by to prospěch celé společnosti.

Přírodní rezervace a přírodní památky lokálního významu

Z podnětu obcí vlastnících les vzešla připomínka, aby navrhované rozšíření zvláště chráněných území nezahrnovalo přírodní rezervace a přírodní památky, které mají pouze regionální nebo lokální význam. U těchto chráněných území lze zachovat stávající možnost jejich vyhlášení v případě žádosti vlastníka lesa.

Stejným metrem všem

SMS ČR uplatnilo nad rámec navrhovaných změn také připomínku k využití poplatků za odnětí (neboli uvolnění, které může být trvalé, ale i dočasné) lesních pozemků pro jiné účely, jež omezují využívání pozemků pro plnění funkcí lesa. Proč? Zatímco obce, v jejichž katastrálním území k odnětí došlo a kterým aktuálně připadá 40 % částky z poplatku, mohou tyto finance využít jen na zlepšení životního prostředí v obci nebo na zachování lesa, příjemce zbylé části, jímž je Státní fond životního prostředí (SFŽP), tuto povinnost nemá. SMS ČR proto navrhlo, aby se těchto zbývajících 60 % z poplatku za odnětí stalo nově příjmem Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF), který na rozdíl od SFŽP využívá své příjmy výhradně k podpoře hospodaření v lesích. Sdružení se totiž domnívá, že obdobně jako obce svoje příjmy z poplatků za odnětí vynakládají do lesního hospodářství, měla by být stejně využita i druhá část poplatku.

Les bez limitů a administrativní zátěže pořadatelů akcí

Další mediálně diskutovanou změnou, jíž předkladatel novely navrhl, je zákaz některých činností v lese. Odsouhlasení návrhu by pro organizátory sportovních nebo kulturních akcí na pozemcích určených k plnění funkcí lesa znamenalo nepříjemnou komplikaci. V případě akcí, kde se předpokládá účast více jak 100 osob, musí totiž pořadatel oznámit termín jejich konání alespoň 60 dnů předem a získat od orgánu státní správy lesů písemný souhlas. Orgán státní správy lesů by po obdržení oznámení o konání organizované akce v lese byl oprávněn v zájmu zachování lesa a plnění jeho funkcí stanovit podmínky jejího konání nebo její konání zakázat. Rozhodnutí orgánu státní správy lesů o stanovení podmínek nebo o zákazu organizované akce v lese by bylo prvním úkonem v řízení, muselo by být vydáno ve lhůtě 30 dnů ode dne obdržení oznámení o konání organizované akce v lese a odvolání proti němu by nemělo odkladný účinek. Rozhodnutí bylo navrženo doručovat veřejnou vyhláškou.

SMS ČR navrhuje toto ustanovení bez náhrady vypustit

SMS ČR jakožto organizace hájící zájmy obcí, které nejenže vlastní lesy, ale také zřizují např. školy, požadovalo toto ustanovení z návrhu bez náhrady vypustit. Právě sportovní nebo kulturní, ale i vzdělávací akce jsou činností, pro které je mimo jiné funkce lesa v tomto zákoně definovaná. Povinnost dokládat písemný souhlas s konáním akce zvýší již tak přebujelou administrativu nejen organizátorů akcí, ale taktéž vlastníků lesa a orgánů státní správy lesů. Obce tento návrh vnímají jako limitování komunitního života a bránění ve využívání funkcí lesa. Od starostů rovněž zaznívají hlasy, že v případě pořádání sportovních či kulturních aktivit organizátoři již dávno vlastníky lesa o pořádání akcí informují. Činí tak v rámci dobrých vztahů.

Připravila
Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

Vzdělávejte se se Sdružením místních samospráv ČR

Prezenční stáže i online kurzy či osvědčený model dvoudenního vzdělávacího programu Univerzita starosty k vybraným tématům souvisejícím s klimatickou změnou připravila na květen a červen jihlavská projektová kancelář. Tady jsou podrobnosti.

Projektová kancelář Jihlava

Prezenční stáže: Jak hospodařit v obecních lesích – teorie a praxe s Lesy ČR

Stáže o všem, co se týká lesa, jsou určeny pro všechny, kteří mají ve správě obecní lesy. Z témat to budou např. přírodě blízké hospodaření v lese, zadržování vody v krajině, přechod k moderním lesnickým postupům, ekonomika lesního hospodářství a formy prodeje dříví, výsledky, praxe a inspirace pro majitele či správce obecních lesů, diskuse. Informace doplní venkovní ukázka a exkurze v lese.

Kde a kdy?
Nasavrky, 15. května, 8:30–16:30 hod.
Třeboň, 21. května, 8:30–16:30 hod.
Vítkov, 17. června, 8:30–16:30 hod.
Třešť, 23. srpna, 8:30–16:30 hod.

Registrace na stáže: www.portalzastupitele.cz.

Dvoudenní Univerzita starosty se uskuteční ve čtvrtek 23. a pátek 24. května!

Osvědčený model dvoudenního vzdělávacího programu k vybraným tématům souvisejícím s klimatickou změnou bude mít již tradičně formu semináře, exkurze či workshopu. Čtvrtek 23. a pátek 24. května stráví účastníci na pomezí Kraje Vysočina a Pardubického kraje. Organizátoři plánují setkání v Nasavrkách, ve Skanzenu na Veselém Kopci a v obci Prosetín.

První blok bude o klimatické změně pohledem obcí

Program Univerzity starosty budou tvořit tematické bloky. První blok **Rozvoj obce a výzvy současnosti** se zaměří např. na klimatickou změnu pohledem obcí s výstupy z plošného dotazníkového šetření, nastavené legislativní limity a cíle v kontextu obcí, potřeba a benefity spolupráce obcí a partnerů v území, krizové situace vyvolané současnými změnami klimatu (sucho, povodně, požáry atp.), komplexní plán rozvoje obce atp. Mezi přednášejícími se objeví např. politolog z FF UP Olomouc Pavel Šaradín, místopředseda SMS ČR, poslanec a starosta obce Vysočina Tomáš Dubský a další.

Druhý blok se zaměří na nové budovy i rekonstrukce na bázi dřeva

Druhý blok bude zaměřen na **Nové budovy i rekonstrukce na bázi dřeva = udržitelně, rychle a včas.** Jeho součástí bude workshop ve skanzenu Veselý Kopec – Udržitelnost očima našich předků s lektorem Markem Poláškem, vedoucím odd. výzkumu a vývoje Výzkumného a vývojového ústavu dřevařského. Ředitelka VVÚD Jitka Beránková a konzultant pro dřevostavby ve veřejném sektoru z ADMD Libor Hrubý poté naváží s přednáškou zaměřenou na dřevěné konstrukce a dřevostavby pro veřejné účely. Probírat se bude také bezpečnost dřevostaveb v kontextu FVE a nabíjecích stanic pro elektromobily nebo péče o „výrobu" udržitelného stavebního materiálu v lesích.

Třetí blok zacílí na energetiku, čtvrtý představí účastníkům Prosetín

Ve třetím bloku **Cesty rozvoje obcí v oblasti energetiky** seznámí účastníky s aktuální možnou podporou OZE ředitel Sekce realizace projektů energetiky, ochrany ovzduší a klimatu SFŽP Jakub Hrbek. Otázky kolem FVE, investorských smluv mezi obcemi a investory, komunální energetiku nebo problematiku územních plánů vysvětlí výkonný ředitel Solární asociace Jan Krčmář. **Zkušenosti z fungování energetického společenství a provozní model komunitní energetické společnosti** představí Jiří Krist z NS MAS a starosta obce Prosetín Michal Vychroň. **Nákupy energií pro města a obce z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek** provedou Jiří Procházka z Českomoravské komoditní burzy Kladno a Vratislav Kaválek, makléř z FIN servisu, a. s.

Starosta Prosetína poté představí řešení a plány obce nejen v oblasti energetiky. Na to naváže čtvrtý blok **návštěvou Prosetína.**

V jednotlivých blocích nebudou chybět ani příklady z praxe a v rámci celé Univerzity starosty očekáváme bohatou diskusi.
Další informace jsou průběžně zveřejňovány na www.portalzastupitele.cz.

Kde a kdy?
Skanzen Veselý Kopec, Nasavrky, Prosetín,
čtvrtek 23. a pátek 24. května

Registrace na Univerzitu starosty probíhá zde:
https://forms.gle/3wuaqfu5CyFycncm9
Účast na programu je ZDARMA.

Prezenční stáž v obci Prosetín (Pardubický kraj): Povodně, protipovodňová opatření a krizové řízení

Vlny veder, nedostatek vody, požáry a povodně. To jsou nejčastější projevy klimatické změny, se kterými se setkáváme v České republice. Jak se na povodně připravit, jak jim předcházet a co vše musí starosta zajistit, když už k povodni dojde? Jsou povodně překvapivým jevem nebo očekávatelnou reakcí? Na základě leteckého snímkování posoudíme proměnu krajiny v čase, především s možnými dopady do hydrologie. Projdeme aktuální hydrologický model Mrákotínského potoka a souvislého ekosystému, včetně některých scénářů možného vývoje (povodně, sucho). Co může udělat malá vesnice pro svou ochranu a prosperitu?

Odpovědi na tyto otázky dostanete na prezenční stáži v obci Prosetín.

Kdy a kde?
úterý 28. května, 9:00–17:00, Základní škola Prosetín

Lektoři:
Lubomír Kříž, odborník na problematiku povodní a krizového řízení
Michal Vychroň, starosta obce Prosetín

Registrace: www.portalzastupitele.cz.
Účast na programu je ZDARMA.

Online kurz: Jak na analýzu odpadového hospodářství aneb kde jsou skryté rezervy

Cílem kurzu je přiblížit nutnost analyzování dat v odpadovém hospodářství a ukázat možnosti, jak snížit produkci směsného komunálního odpadu pod 150 kg/obyvatele/rok. Bez tohoto poklesu obce nenaplní legislativní cíle. Naše zkušenosti z podobných analýz ukazují, že to pro obce může mít i nezanedbatelný ekonomický přínos. Chybět nebudou ani příklady dobré praxe z obcí.

Kdy?
Kurzy připravujeme na červen a září.
Lektoři:
Milan Havel, odborník na problematiku odpadového hospodářství
Zdeněk Ryšavý, starosta městyse Okříšky
Jan Brožek, starosta obce Černovice a člen představenstva SOMPO, a. s.

Registrace na kurz je na www.portalzastupitele.cz.
Kurz probíhá online, formou videokonference. Odkaz na vysílání vám zašleme den před konáním.

Financováno Evropskou unií NextGenerationEU
NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY
Ministerstvo životního prostředí
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Změna v programech vyhrazena.

Připravila
Jitka Mattyašovská

MPSV zve do Jihlavy na Fórum rodinné politiky 2024

Vážení zástupci samospráv, přijměte pozvání a zapojte se do otevřené diskuze o budoucnosti české rodiny na 7. ročníku konference Ministerstva práce a sociálních věcí, která se uskuteční ve dnech 6. – 7. června v Jihlavě.

Podtitulem letošní konference bude propojení vzdělávání a rodiny

Můžete se těšit na tři programové bloky, 21 diskuzních panelů, praktické workshopy a výstavy. V rámci fóra již tradičně proběhne předávání ceny Pečující roku 2024. Konferenci zaštítí první dáma České republiky Eva Pavlová.

Program konference

Harmonogram konference s podrobným přehledem panelů, prezentujících a hostů je zveřejněn zde:

Fórum rodinné politiky 2024, Jihlava (subscribepage.com).

Prezentovaných a diskutovaných témat bude opravdu hodně. Budou rozdělena do tří programových bloků:

- Podpora ohrožených skupin
- Co trápí současné rodiny?
- Rodina a vzdělání

Jednotlivé diskusní panely se budou věnovat např. dostupnosti bydlení pro rodiny, rozvoji pečovatelských služeb, inovacím ve vzdělávání, udržitelnému demografickému vývoji, bezpečnému prostředí ve školách, sociální roli školy, sociálnímu bydlení, překonávání regionálních rozdílů v účasti v předškolním vzdělávání a přechodu na základní školu, stárnutí… **Přijeďte do Jihlavy načerpat nové informace, inspiraci a zapojit se do otevřené diskuse z pozice zástupců samospráv. Registraci neodkládejte, kapacita je omezená.**

Dětské skupiny jsou na programu jihlavské konference i krajských shromáždění SMS ČR

Budování dětských skupin a téma slaďování profesního a pracovního života bude důležitým bodem programu Fóra rodinné politiky, které se koná ve dnech 6.–7. června v Jihlavě, ale i krajských shromáždění SMS ČR, která se uskuteční v termínech:

14. 5. Velvary (Středočeský kraj)
16. 5. Liberec (Liberecký kraj)
17. 5. Kroměříž (Zlínský kraj)
21. 5. Zbraslav u Brna (Jihomoravský kraj)
27. 5. Jihlava (Kraj Vysočina)
13. 6. Podbřezí (Královéhradecký kraj)

Máte zájem o konzultaci k dětským skupinám?

Na shromážděních budete mít také možnost o budování dětských skupin pohovořit s metodičkami z MPSV. Pokud máte o konzultaci zájem, napište na e-mail **ds@mpsv.cz**. O konzultaci můžete požádat i mimo termín konání krajských shromáždění.

Teprve se rozhodujete?

Pokud se teprve rozhodujete, zda ve své obci dětskou skupinu budovat, nebo byste rádi využili některé z výzev na podporu budování dětských skupin, doporučujeme shlédnout záznam online semináře **Budování a provoz dětských skupin v obcích – možnosti a výhody.**

Záznam je k dispozici na YOUTUBE kanálu MPSV.

Dana Kratochvílová

Výstavba solárních i větrných parků se bez jednání s obcemi neobejde

Projektová kancelář Jihlava

Na poli energetické politiky Česka se již několik let hovoří o nutnosti vystavět nové velké obnovitelné zdroje energie. Jak předchozí vláda, tak i ta současná činily kroky, aby energetika byla postavena na kombinaci jádra i obnovitelných zdrojů. V oblasti elektroenergetiky budou mít největší podíl na výrobě solární elektrárny. Co rozvoji solární energetiky u nás napomáhá a co ji naopak brzdí?

V rozvoji solárních a větrných parků jsme zaspali

Zatímco předchozí vláda nastavila finanční podporu pro vznik solárních parků, ta současná tento záměr potvrdila v takzvaném „národním klimaplánu" a změnou energetického a stavebního zákona. I tak je třeba konstatovat, že po letech stagnace, kdy se v Česku nestavěly žádné (či jen malé střešní) elektrárny, jsme v rozvoji solárních a větrných parků oproti zemím, jako je Polsko, Maďarsko či Rumunsko, zaspali. Účet za to jsme zaplatili během energetické krize.

Máme na vybranou

Následkem uzavření uhelných elektráren dříve, než se čekalo, hrozí, že brzy nebudeme mít k dispozici dostatečné množství energie a do výstavby nových jaderných bloků bude ještě daleko. Máme tedy na vybranou: buď elektřinu draze importovat (přičemž možná nebude odkud), draze dotovat provoz uhelných zdrojů, anebo zrychlit výstavbu obnovitelných zdrojů.

K nastavení funkčních vztahů pomohou investorské smlouvy

Jak ale vidíme z praxe, výstavba solárních i větrných parků se ani za současné legislativy bez jednání s obcemi neobejde. Přestože panuje shoda nad nutností jejich výstavby, naráží investoři často na místní odpor, založený na fenoménu „postavte to jinde", či neznalost úředníků. Vhodný nástroj pro nastavení funkčních vztahů představují smlouvy o spolupráci mezi investorem a obcí neboli investorské smlouvy.

Hlavní typy investorských smluv

U investorských smluv se většinou jedná o rámcové smlouvy, na které mohou navazovat dílčí smlouvy (např. smlouvy o zřízení služebnosti vedení přípojky, kupní smlouvy na pozemky a další). Obě strany kromě toho mohou také uzavřít tzv. „plánovací smlouvu", typicky když investor žádá o změnu regulačního plánu a je třeba vybudovat novou nebo upravit stávající infrastrukturu.

Co by měly investorské smlouvy obsahovat?

Investorské smlouvy mohou definovat kroky obce, ve kterých jedná jako soukromá osoba (např. prodej obecních pozemků nebo služebnost vedení přípojky přes své pozemky). Smlouva může také upřesnit, jak bude obec postupovat jako účastník řízení v povolovacích procesech. Investor by neměl očekávat, že se skrze smlouvu sjedná například příslib na změnu územního plánu. Zcela se potom vylučuje, aby se obec zavázala investorskou smlouvou k vydání určitého správního rozhodnutí, například územního rozhodnutí nebo stavebního povolení. Tuto možnost však nabízí uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi příslušným úřadem a investorem.

Na co si dát pozor?

Obě strany by měly usilovat o dostatečné záruky, že skutečně splní své smluvní povinnosti (např. skrze smluvní pokutu nebo zástavní právo). Jednak se může v důsledku voleb změnit politická vůle obce, ale z ekonomických důvodů i záměr investora. Speciálním případem může být situace, kdy místní občané zorganizují referendum, které obec zaváže jednat v rozporu se smlouvou. Investorům lze doporučit zohlednit určitou nejistotu a akceptovat doložku o tom, že obec neodpovídá za škodu vzniklou porušením smluvních povinností v důsledku místního referenda. Na druhou stranu lze investorům doporučit ponechat si pro tyto případy alespoň právo odstoupit od uzavřené smlouvy.

Jak může obec profitovat z nové výrobny FVE na svém území?

Při jednání o investorských smlouvách je klíčové, jaké benefity lze ve smlouvě vyjednat pro obec a obyvatele. Zde jsou možnosti velice široké a je možné se inspirovat již uzavřenými smlouvami. Může se nabídnout poskytování části vyrobené elektřiny do odběrných míst obce nebo příspěvkových organizací. Investor se může zavázat k úhradě nákladů, které obci vzniknou v souvislosti s realizací FVE, např. na pořízení změny územního plánu.

Občané mívají specifické požadavky

Investor se také může zavázat přispívat do obecního rozpočtu, benefitem může být i poskytnutí know-how investora při rozvoji obecních energetických projektů. Výhody by se měly ideálně dotknout všech občanů obce stejnou měrou. Při veřejných projednáváních jsme často jako sektor svědky toho, že občané mají velice specifické požadavky, jež se týkají projektu. Především jde o vizuální aspekty (stromořadí, živé ploty, cesty přes projekt) anebo například nabíječky pro kola a další prvky podporující cestovní ruch.

Pro faktickou realizaci poskytování elektřiny obci přímo od výrobce je možné využít sdílení elektřiny, které nově umožňuje tzv. Lex OZE II. V jednodušší variantě sdílení elektřiny může výrobce sdílet elektřinu až 10 zákazníkům, tedy např. obci, příspěvkovým organizacím nebo například právnické osobě provozující městská sportoviště. Komplikovanější variantu představuje zřízení energetického společenství. V takovém případě už bude třeba založit právnickou osobu za účasti obce a investora. Jednodušší je pak využití takzvaných „PPA kontraktů", v nichž se výrobce zaváže dodávat vyrobenou elektřinu obci za stabilnější a výhodnější cenu, než za jakou by ji nakoupila od obchodníka s elektřinou.

Jan Krčmář
výkonný ředitel
Solární asociace

Příspěvek je publikován v rámci projektu „PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM".

Financováno Evropskou unií NextGenerationEU · NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY · Ministerstvo životního prostředí · Státní fond životního prostředí České republiky

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Nucené slučování obcí je stejný nesmysl jako rušení Ministerstva pro místní rozvoj, říká Radim Sršeň

Rozhovor

Starostou obce Dolní Studénky, náměstkem ministra pro místní rozvoj a také členem předsednictva SMS ČR – tím vším je Radim Sršeň. Snad i pro tuto jeho trojroli čtenáře nepřekvapí jeho jasný postoj k návrhům na slučování obcí nebo rušení Ministerstva pro místní rozvoj. *„Nějaké vynucované obecní slepence nebudou fungovat,“* říká prý, kudy chodí. V rozhovoru zmiňuje také novinky v podpoře obecní výstavby dostupného bydlení, které jeho resort chystá.

Co říkáte na výroky, například od ministra financí, že by MMR zrušil?

Myslím, že pan ministr Stanjura tento nápad pronesl „v zápalu“ kongresové atmosféry, ale chápu, že pro zástupce samospráv jsou podobné výkřiky do tmy znejisťující. Panu ministrovi bych doporučil, ať se zeptá evropských partnerů, jak vnímají náš přístup k rozvoji regionů. Že máme MMR s komplexní agendou, které je „ombudsmanem“ obcí, měst a regionů a nositelem a koordinátorem strategií a nástrojů vyváženého regionálního rozvoje, se dává nejen v EU za příklad. Podceněný regionální rozvoj můžeme vidět na venkově či v periferiích Itálie, Španělska nebo USA. Není to hezký pohled. Stejně „na hlavu“ jsou nápady na slučování obcí.

Myslíte v souvislosti s údajnými úsporami pro státní rozpočet?

Přesně tak. K husté obecní síti bychom měli přistupovat jako k bohatství země, a ne se na ni dívat úkosem. V každém starostovi máme člověka, který se stará o svěřené území a jeho rozvoj. Nějaké vynucované obecní „slepence“ nebudou fungovat – říkám to, kudy chodím. Registruji údajné úspory ve výši 10 miliard korun, ale jak k tomu ekonomičtí experti dospěli, netuším. Úplně něco jiného je dobrovolná spolupráce obcí. Není to nástroj pro slučování obcí, ale cesta, jak existenci malých obcí zachovat. Společenství obcí i metropolitní spolupráce pomohou řešit nové výzvy, které obce samy řešit nedokážou. Mohou se podělit o řadu nákladů a spolupracovat například v oblasti létajícího úředníka, školství, dopravy, odpadového hospodářství či sociální oblasti. Řadu takových iniciativ dnes dokážeme podpořit z projektů MMR i fondů EU.

Zmínil jste, že je MMR ombudsmanem obcí. Co tím máte na mysli?

Od našeho nástupu na MMR se snažíme přístup ministerstva k obcím co nejvíce polidšťovat a odrážet i zkušenosti, které sami z obcí máme. A místo toho, abychom hledali chyby v konání obcí například při žádostech o dotační podporu, snažíme se jim vycházet vstříc. Věřím, že je za námi už vidět kus práce a přístup ministerstva se změnil. Určitě pomáhá i to, že vyjíždíme více do regionů. Bohužel vzhledem ke krácení rozpočtu nelze dělat všechno, co bychom si jako zástupci samospráv přáli, ač jsme se snažili systém národních dotací výrazně posunout a o peníze pro samosprávy bojuji jako lev (tedy Sršeň).

Co od starostů slýcháte, že je trápí?

Osekávání byrokracie je skutečně úkol pro všechny resorty a úřady. Zástupcům obcí tím uvolníme ruce. Dalším zásadním problémem je vylidňování venkova. Věřím, že již brzo budou moct obce zvýšit svou atraktivitu pro mladé rodiny díky podpoře výstavby obecního bydlení.

Jakou má mít tato podpora podobu?

S Evropskou komisí se podařilo dojednat podporu dostupného bydlení z veřejných peněz. Díky tomu může stát financovat vznik nájemních bytů s nižším než tržním nájemným například pro mladé lidi do 35 let nebo prospěšné profese v regionech. Dotace a výhodné úvěry na projekty dostupného bydlení budou moci získat samosprávy i soukromé subjekty – už letos to budou zhruba dvě miliardy korun. Podpora dostupného bydlení, tedy standardních nájemních bytů i pro střední třídu, dosud možná nebyla.

Máte další novinky z MMR, na které by bylo vhodné obce upozornit?

Je připraven zbrusu nový pětiletý program podpory rozvoje regionů, který reflektuje většinu podnětů právě od starostů, a věříme, že nyní „vybojujeme“ prostředky a na podzim jej vypíšeme. Když skočím trochu více do Evropy, tak se nám daří čím dál tím víc akcelerovat přeshraniční spolupráci se sousedy, což přinese ovoce příhraničním regionům.

Jste členem Evropského výboru regionů, zároveň ČR rok předsedá zemím V4, co jsou žhavá témata na evropské půdě?

V Evropském výboru regionů jsem jako zástupce SMS ČR a našich obcí a s kolegy se zde jednoznačně shodujeme, že do regionálního rozvoje musíme více zapojit lokální autority, jako jsou právě obce. Ty vědí nejlépe, co potřebují. Jsme v EU hlasem venkova a působíme v tomto duchu na Evropský parlament i Komisi. Zásadním tématem je aktuálně také kohezní politika a její budoucnost. Bez silné politiky soudržnosti nebude Evropa. Patří k hlavním nástrojům, jak můžeme pomáhat méně rozvinutým nebo znevýhodněným regionům. Celý rok jsme teď s partnery z V4 a sedmi dalších zemí ladili naši pozici a výsledkem bude v květnu společná deklarace, kterou podepíše až 11 evropských států. Věřím, že se i díky tomu podaří kohezní politiku zachovat jako jednu z top priorit EU. Hodlám se o to zasazovat se vší energií, i pokud uspěji v červnu v evropských volbách. Ohledně pomoci znevýhodněným regionům je důležitá také tzv. Karlovarská deklarace.

Na co se zaměřuje?

Jejími hlavními cíli jsou jednodušší čerpání dotačních programů a větší podpora pro transformaci uhelných regionů, aby překonaly útlum těžby a dohnaly rozvinutější sousedy. Deklaraci jsem spoluinicioval a mám radost, že ji schválily parlamenty a zastupitelstva už 22 regionů napříč EU, včetně Karlovarského, Ústeckého a Moravskoslezského kraje.

Děkuji za rozhovor **Marie Machačová**

Radim Sršeň je dlouholetým členem předsednictva SMS ČR, starostou Dolních Studének, náměstkem ministra pro místní rozvoj. Působí také jako zástupce ČR v Evropském výboru regionů, rovněž jako vysokoškolský učitel, ve volném čase je hudebník, a jak o sobě rád prohlašuje, je hrdým venkovanem.

Jsme SMS-služby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-služby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-služby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

SMS SLUŽBY s.r.o.

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotační servis – Martina Svobodová
martina.svobodova@sms-sluzby.cz, 778 098 224
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Plánování v obci s titulem Vesnice roku 2022: dlouhodobě, kontinuálně, s lidmi!

Strategické plánování

Strategické plánování je v podstatě nikdy nekončící a stále živý proces, slýcháte od nás často. Příprava strategického plánu proto v žádném případě nekončí tiskem finálního dokumentu, ale v ideálním případě dochází k průběžným aktualizacím při zohlednění určitých pravidel, o nichž jste si mohli přečíst v březnovém čísle SMSky. Třeba jako v Kostelní Lhotě.

Vyhodnocení strategického plánu může probíhat v různých periodách

Pro Kostelní Lhotu, vítěze celostátního kola soutěže Vesnice roku 2022, je důležitá kontinuita, a to jak časová, tak i ta v podobě dlouhodobé spolupráce s externím zpracovatelem a v neposlední řadě i kontinuita v podobě komunikace s místními občany. I proto je zde individuální nabídka SMS-služeb, jakožto externího zpracovatele na vyhodnocení strategického plánu, které může dle přání obce, popř. doporučení zpracovatelů, probíhat v různých periodách.

Pivokafe se starostou…

Jedna taková perioda se naplnila v nedávné době právě v obci Kostelní Lhota na Poděbradsku. Přibližně po dvou letech od komplexní přípravy strategického plánu přistoupilo vedení obce ke svolání akce pro veřejnost s názvem *„Pivokafe se starostou aneb projednání strategického plánu za účasti jeho zhotovitelů"*.

Nejvíce se diskutovalo o nové hasičárně

Kolem 30 občanů si spolu s vedením obce a moderátorkou Jitkou Hanákovou (jež má bohaté zkušenosti také jako bývalá starostka Dolních Vilémovic) opět připomnělo nejen původní plánované záměry v souvislosti s aktuální situací v rámci připravovaných projektů, ale došlo i na záměry nové, jež vyplývají mj. z trendů a výzev, které přinesla pandemická doba i měnící se bezpečnostní situace. Asi nejvíce se diskutovalo o nové hasičárně, k jejímuž vybudování se v obci nabízí hned dvě potenciální místa.

V příjemné atmosféře u společné kávy přítomní nakonec dospěli k obecnému závěru, že obec se vydala správnou cestou a její řízení se drží připraveného plánu. To je z pohledu zpracovatelů dobrá zpráva, na straně druhé je ale třeba, aby se vedení obce mělo i nadále na pozoru, vnímalo potřeby místních obyvatel a se svým plánem aktivně pracovalo.

Marek Komárek
koordinátor služby strategického plánování

Občané Kostelní Lhoty se radují z vítězství v celostátní soutěži Vesnice roku 2022

Chtěla bych, aby starostové věděli, že jsme pro ně partnerem, říká nová pověřenkyně v Kraji Vysočina

Tým pověřenců pro ochranu osobních údajů má v současné době ve svých řadách dohromady 20 dam a pánů. Jejich věkové rozpětí je více než čtvrt století a jejich původní profese začínají u studentů a končí u bývalých či aktivních starostů nebo učitelů. My jsme se rozhodli vám je postupně představit. Třeba tyto rozhovory zaujmou i ty z vás, kteří jste s námi dosud nespolupracovali. A začneme se služebně nejstarší kolegyní, kterou je bývalá starostka Alena Hostašová, jež působí v Kraji Vysočina.

Proč jste se rozhodla stát se pověřencem pro ochranu osobních údajů?

Před rokem a půl jsem skončila ve funkci starostky. Po odchodu jsem si řekla, že už bych mohla také více myslet na sebe, věnovat se své rodině a koníčkům. Potřebovala jsem si, jak se říká lidově, odfrknout. V posledním roce jsem tak pracovala pár hodin denně, věnovala se lektorské činnosti, a to především v oblasti sociálních služeb, ve kterých jsem působila více než 15 let. Avšak ten, kdo mě zná, ví, že stejně dlouho nevydržím v klidu. Začala jsem zvažovat, co dál.

A volba padla na SMS-služby, které zrovna v té době hledaly nového pověřence v Kraji Vysočina?

Už když jsem zastávala post starostky, stala se naše obec členem SMS ČR. Využívala jsem služeb, které organizace nabízela. Ať už to byla právní poradna, ráda jsem četla zpravodaj SMSka nebo webové stránky sdružení. A především, měla jsem pocit, že má SMS ČR blízko k malým obcím.

O pověřencích SMS-služeb jste se dozvěděla z SMSky?

Ano. Asi půl roku před koncem funkčního období, jsem četla ve zpravodaji článek o pověřencích. Ve své praxi, ještě v sociálních službách, jsem se setkala s případy, kdy k nám do poradny přišli klienti s tím, že jejich osobní údaje byly zneužity a dostali se do dluhů. Už tehdy jsem si říkala, že v dnešní době, kdy zadáváme všude možné hesla, posíláme různé e-maily s našimi údaji, kolikrát pořádně ani nevíme komu, stahujeme si různé aplikace atd., bychom měli být obezřetnější.

Tápala jste v tom tehdy?

V době, kdy jsem pracovala jako vedoucí pracovník v sociálních službách, jsem zpočátku vůbec nevěděla, kdy a jaký souhlas k nakládání s osobními údaji mohu použít. Pořádně jsme ani nevěděli, co všechno je také považováno za osobní údaj. Musíte spoustu věcí nastudovat, sháníte informace od jiných kolegů, pak to aplikujete do praxe. Jak by bylo tenkrát dobré v sociálních službách, kdybychom měli nějakého pověřence a mohli se s ním poradit, a ne si jen číst v zákoně.

Ale vraťme se k vám a vaší cestě k profesi pověřence…

Když jsem tedy uviděla inzerát na stránkách SMS ČR, že hledáte pověřence pro ochranu osobních údajů, řekla jsem si: *„Požadavky splňuješ, zkušenosti ze samosprávy máš, je to oblast, o které něco víš a zajímá tě, tak proč to nezkusit?"*

A ono to vyšlo! Mluvila jste o funkci starostky a sociálních službách, čím vším jste tedy byla?

Především mám za sebou i s přestávkami celkem 14 let v pozici zastupitelky a jsem jí doposud. Mohu tedy posoudit, kolik se toho od roku 2002, kdy jsem se stala poprvé zastupitelkou a zároveň uvolněnou místostarostkou, změnilo. Byla to doba, kdy se i ostřílení starostové učili úplně nové věci. V roce 2000 zanikly okresní úřady, vznikly kraje a my se v tom museli zorientovat. Bylo toho mnoho nového. V podstatě jsem řešila denně věci, které řeší starosta. Obec zřizovala školu a školku, v obci byl domov pro seniory, ten jsme sice neprovozovali, ale spolupracovat jsme museli. K tomu ty každodenní záležitosti, které každý starosta zná. Zastupovala jsem zřizovatele ve školské radě, připravovala výběrová řízení na ředitele školy, takže těch zkušeností jsem posbírala opravdu hodně.

V době, kdy jsem pracovala v sociálních službách jako ředitelka neziskové organizace, jsem často jezdívala na jednání na kraj, byla jsem členem různých pracovních skupin, takže stále v kontaktu s úřady. V minulém volebním období jsem byla neuvolněnou starostkou v malé obci a místopředsedkyní v DSO. Dnes už vím, že malá obec rozhodně neznamená málo starostí. Ale je to především o získání hodně zkušeností.

Pro pověřence je taková praxe v samosprávě úplně ideálním předpokladem, co myslíte?

Určitě ano. Orientujete se v tom, co úřady vedou za agendy, víte, že většina úkonů na úřadech je spojena se zákonem. Znáte chod a prostředí úřadů. Zkrátka, když máte na něco termín, tak je prostě třeba, aby se dodržel. Třeba u takového zákona o svobodném přístupu k informacím, zkuste nedodržet termín, to by si vás někteří tazatelé vychutnali. Víte také, že se budete muset pořád vzdělávat, protože tak to prostě je. Na změnu zákonů musí reagovat obec, ale i pověřenec. Život starosty, to není pracovní doba od–do, ale 24/7.

V pozici pověřence působíte již více než dva měsíce. Co pro vás zatím bylo nejtěžší?

Tak určitě ten první týden, kdy jsem se zase ponořila do samostudia zákonů, pročítala si zákony řádek po řádku. A také v hlavě si přepnout myšlení – nejsi starosta, dívej se na zákon z pohledu pověřence. Naštěstí ale v SMS-službách je to zařízeno tak, že máte možnost poslouchat záznamy různých webinářů, porad a přednášek. S naší organizací spolupracuje paní doktorka Janečková, která je naprosto skvělá. Když přednáší, především o školském právu, mluví hlavně z praxe, a tím se člověk nejvíc naučí.

Jakou spolupráci byste si přála s klienty ve svém regionu nastavit?

Určitě preferuji osobní kontakt, takže mám v plánu letos postupně navštívit všechny klienty, které mám přidělené. V květnu vyrážím na první pracovní návštěvy. Vím, že toho mají starostové mnoho, ale chtěla bych, aby věděli, že pověřenec je pro ně partnerem, který za ním přijíždí proto, že chce pomoci, poradit a řešit věc společně. Vím, že někdy asi budu muset říkat věci, které paní starostka nebo pan starosta nebudou chtít slyšet, protože třeba budou mít jinou představu. Ale vždy by to mělo být o komunikaci a společném hledání řešení. Samozřejmě že pověřenec by měl spolupracovat a být nápomocen starostovi po celý rok.

Jak se vám líbí v kolektivu pověřenců SMS-služeb?

Líbí. Kolegové mě přijali velice dobře, vyměňují si mezi sebou zkušenosti a poznatky. Na pracovní poradu do Prahy přijíždíme z různých koutů republiky. Přestože většina z nás vstává v takový den velmi brzy, je mezi námi pohodová atmosféra. Mám pocit, že pracuji opravdu v týmu, přestože jsme od sebe někteří opravdu hodně geograficky vzdáleni. Myslím, že velkou výhodou je, že jsme různorodý kolektiv. Máme za sebou zkušenosti z různých oborů a nakonec i věkově jsme krásně namíchaní. Máme si co říct i po skončení pracovní porady, a to je důležité.

Děkuji za rozhovor a přeji vám mnoho úspěchů v nové funkci!

Rozhovor vedla Lenka Matějová koordinátorka služeb pověřenců SMS-služby, s. r. o.

Nová publikace představuje projekt Autorská práva jednoduše!

Leták s ceníkem projektu *Autorská práva jednoduše* vydáváme každý rok. Ale protože už nám to přišlo trochu ohrané, připravili jsme pro vás letos novinku. Tou je publikace, která vás provede projektem *Autorská práva jednoduše* od A do Z.

Brožura obsahuje kompletní informace o projektu, které vás mohou zajímat. Co zde naleznete? Detailní návod, jak si objednat licence i jak je posléze administrovat, popis jednotlivých licencí, nejčastější dotazy, které vás zajímají, také rozhovory se starosty, kteří na *Autorská práva jednoduše* nedají dopustit. Brožuru naleznete na našich webových stránkách https://www.smscr.cz/autorskaprava. Přesvědčte se sami, že se nám povedla!

Jakub Iran
koordinátor projektu *Autorská práva jednoduše*
autorskaprava@sms-sluzby.cz

MMR spustilo v únoru novou verzi Věstníku veřejných zakázek. Co byste o tom měli vědět?

Věstník veřejných zakázek je jednotným místem pro uveřejňování základních informací o veřejných zakázkách, které jsou zadávány v souladu se zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Správcem věstníku veřejných zakázek je MMR.

Nejspíš vám neuniklo, že Ministerstvo pro místní rozvoj spustilo letos 5. února novou verzi Věstníku veřejných zakázek (VVZ), jež souvisí s přechodem na novou podobu uveřejňovacích formulářů (eForms), což jsou chytré formuláře pro elektronickou komunikaci s úřady nebo organizacemi. Ve značné míře to urychlilo celý administrativní proces související s uveřejňováním základních informací o veřejných zakázkách, neboť odpadl „lidský faktor" a odeslaný formulář se kontroluje, zaznamenává a zveřejňuje s pomocí strojové techniky. Současně v této souvislosti vešla k 1. 2. 2024 v účinnost nová vyhláška č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele.

Formuláře používají zadavatelé ke zveřejňování údajů o veřejných zakázkách

Elektronické formuláře pro uveřejňování jsou otevřeným legislativním standardem Evropské unie a byly zavedeny prováděcím nařízením Komise (EU) č. 2019/1780. Používají je všichni zadavatelé veřejných zakázek napříč celou EU ke zveřejňování údajů o veřejných zakázkách.

Uživatel, který v rámci předchozí verze odeslal alespoň jeden formulář, byl do systému automaticky převeden jako uživatel subjektu ve stavu „importován". Po registraci administrátora subjektu měl pak možnost (po rozkliknutí detailu konkrétního uživatele na stránce Správa uživatelů) převedení uživatele buď povolit, nebo zrušit. Převedení uživatelé si mohou v novém systému zobrazit jimi odeslané formuláře i z předchozí verze VVZ.

Pro možnost využívání VVZ ze strany konkrétního zadavatele (subjektu) je nezbytné registrovat alespoň jednoho tzv. administrátora subjektu. Tento administrátor subjektu se při registraci ověřuje prostřednictvím Národní identitní autority (NIA) a doložením oprávnění subjekt zastupovat. Což v případě registrace obce bývá ustanovující schůze zastupitelstva, kterou byl zvolen starosta či starostky. Administrátor subjektu následně může v rámci organizace zadavatele vytvářet další uživatele VVZ.

Michaela Jelínková
koordinátor veřejných zakázek
SMS-služby, s. r. o.

Využijte dotace na energetiku, chodníky či cyklostezky

Dotační servis

Dotační servis SMS-služeb připomíná několik výzev, které mohou obce aktuálně využít. Týkají se energetického managementu i dopravní infrastruktury.

U výzev MPO EFEKT dochází k navýšení alokace

Zajímavou novinku máme pro ty z vás, kteří doposud nestihli získat dotaci na zavedení energetického managementu nebo zpracování místní energetické koncepce.

V rámci výzev MPO EFEKT dochází k navýšení alokace u obou uvedených oblastí s tím, že příjem žádostí potrvá do 30. června nebo do vyčerpání alokace.

O dotaci na chodníky a cyklostezky můžete žádat do července

Další aktuální dotační příležitost představují výzvy Státního fondu dopravní infrastruktury zaměřené na chodníky a cyklostezky, u kterých bude příjem žádostí probíhat do července. Pakliže chcete administraci žádosti o dotaci a návazné řízení projektu vložit do spolehlivých rukou, neváhejte a kontaktujte nás na e-mailu dotace@smscr.cz. S celým administrativním procesem vám rádi pomůžeme.

Tým SMS-služeb hledá posily!

Nabídku práce máme pro ty z vás, kteří se odborně věnují dotační problematice. Hledáme totiž posily, které by rozšířily tým administrátorů dotací. Pokud patříte mezi zájemce o tuto pozici, ozvěte se nám. A pokud víte o vhodném adeptovi, budeme vděční, pokud ho s naší nabídkou seznámíte.

Martina Svobodová
koordinátorka dotačního servisu SMS-služeb

DIA a prohlášení o přístupnosti: Máte na webu zveřejněné aktuální znění prohlášení?

Audit webových stránek

Digitální informační agentura (DIA) oslavila v dubnu první výročí své existence. O jejím vzniku jsme vás již před nějakou dobou informovali, a to ve vztahu k přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací. V souvislosti s touto změnou dopadá nová povinnost i na vás, povinné subjekty.

Právě DIA se stala gestorem zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací. Je to také právě ona, kdo vykonává kontrolu nad dodržováním pravidel přístupnosti internetových stránek povinných subjektů (obcí, škol, DSO apod.). Ruku v ruce s touto změnou přichází nutnost udělat jeden aktivní krok, který je relevantní pro každý povinný subjekt.

Na internetové stránce povinného subjektu je nutné mít zveřejněné tzv. prohlášení o přístupnosti

Ve světle povinností plynoucích ze zákona o přístupnosti je nutné mít na internetové stránce povinného subjektu zveřejněné tzv. prohlášení o přístupnosti. Toto prohlášení popisuje zejména stav přístupnosti dané internetové stránky. Součástí prohlášení jsou pak také informace o kontaktních údajích na subjekty, kam lze podat zpětnou vazbu a na něž je možné se obrátit v případě prosazování práva. Každé z prohlášení o přístupnosti by mělo mít sekci nazvanou *Postupy pro prosazování práva*. Zde je žádoucí zveřejnit kontaktní údaje na subjekt, který je gestorem zákona o přístupnosti. Nově je také nutné, aby v této části prohlášení byly zveřejněné kontaktní údaje na DIA, které zde uvádíme: Digitální a informační agentura, Na Vápence 915/14, 130 00 Praha 3, e-mail: pristupnost@dia.gov.cz.

Michal Hinda
koordinátor služby
Audit webových stránek

VELKÝ WEBOVÝ ÚKLID!

Vzácnou návštěvu byste do neuklizené kanceláře ani domova asi jen tak nevpustili. Proč by to u obecního nebo školního webu mělo být jinak?

Návštěva může přijít kdykoli a odkudkoli - a i tady platí, že první dojem je často rozhodující. Děláte ale dost proto, aby se nejen vzácní návštěvníci nezalekli hned po prvním kliknutím? S tím vám pomůže naše nová služba - AUDIT WEBOVÝCH STRÁNEK, díky které vytipujeme nedostatky a poradíme, jak je odstranit.

Prověříme, zda:

- ✓ **vaše stránky vyhovují požadavkům přístupnosti dle zákona č. 99/2019 Sb.**
- ✓ **vaše stránky splňují veškeré zákonné požadavky na jejich obsah**

Zformulujeme srozumitelná a konkrétní doporučení, jak identifikované nedostatky odstranit.

Umíme to? Umíme. Za poslední rok našima rukama prošly po účinnosti **zákona o přístupnosti internetových stránek** stovky obecních a školských webů. Máme to prostě v ruce.

Zlínský kraj

Norští starostové navštívili Valašsko. S českými kolegy řešili, jak šetrně rozvíjet obce a města

Okolí Slavičína a Valašské Klobouky se v polovině dubna staly dějištěm mezinárodní iniciativy SMS ČR a norské organizace Kommunesektorens organisasjon (KS), která je ekvivalentem našeho sdružení. Starostové si předávali know-how, jak šetrně plánovat rozvoj obcí a měst.

Norští a čeští starostové si vzájemně představili inovativní ekologické projekty a příklady dobré praxe a diskutovali o možnostech jejich implementace v norském kontextu. Valašsko, známé svou malebnou krajinou a bohatou kulturní historií, k tomu poskytlo ideální prostředí.

Norové navštívili ekocentrum v Hostětíně i energeticko-odpadový komplex ve Slavičíně

Norové si prohlédli ekologické centrum Veronica v Hostětíně, moderní teplárnu ve Slavičíně, energeticko-odpadový komplex Cirkula Slavičín, jenž získal ocenění Komunální projekt roku 2022 v kategorii „udržitelnost", nebo výsadby v okolí Lipiny, kde se setkali i s předsedkyní SMS ČR Eliškou Olšákovou a místostarostou Valašských Klobouk Jaroslavem Balouškem.

S úsměvem a elánem vyrazili v pátek 12. dubna na krajské setkání starostů Zlínského kraje do Luhačovic krajská předsedkyně Ladislava Hradilíková s místopředsedou sdružení Tomášem Chmelou. Zázemí a propagaci SMS ČR zajišťoval krajský manažer Marian Moudřík. V Luhačovicích se diskutovalo zejména o podpoře bydlení.

Diskutovalo se i o výstavbách ekologických čtvrtí

Diskutovalo se rovněž u kulatých stolů, a to zejména o tématech a výzvách týkajících se ochrany životního prostředí, udržitelného územního plánování, opatření v krajině nebo budoucnosti výstaveb moderních a ekologických čtvrtí.

Následně se delegace přesunula do Moravskoslezského kraje, kde poznávací výjezd pokračoval. Aktivita je součástí předem definované bilaterální iniciativy mezi norským Kommunesektorens organisasjon (KS) a SMS ČR a je podpořena z Norských fondů.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Jihočeský kraj

Starostové řešili zeleň, energetiku, platy ve školách i záchranu životů

V úterý 18. dubna se v Jámě na Prachaticku konalo krajské shromáždění SMS ČR pro starosty Jihočeského kraje, které se zaměřilo na aktuální témata a výzvy, jimž obce čelí. Shromáždění se zúčastnilo více než 60 starostů a zástupců obcí z celého kraje.

Dominovala péče o zeleň a energetika

Jedním z hlavních témat shromáždění byla péče o zeleň v obcích. Ondřej Feit ze Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu (SZKT) zdůraznil důležitost komplexního přístupu při tvorbě veřejného prostoru, a hlavně k péči o zeleň. „*Tyto kroky pomáhají zvýšit odolnost vůči změnám klimatu a stávají se prioritou*," řekl Feit a zdůraznil přitom klíčovou roli krajinářského architekta.

Diskutovalo se také o problematice digitálních technických map (DTM) a možnostech, jak obce mohou splnit své povinnosti v této oblasti. Účastníci se dozvěděli o vzdělávacích programech pro posílení resilience obcí, mezi další témata patřilo financování škol s ohledem na platy nepedagogických pracovníků.

Záchranáři starosty informovali o možnostech, jak lze pořídit defibrilátor

Starosty zaujala prezentace záchranářů s příspěvkem o záchraně životů v případě náhlé zástavy srdce. Přednášející zdůraznili důležitost včasného použití automatizovaného externího defibrilátoru (AED) a informovali o možnostech jeho pořízení do obcí.

„*Věřím, že shromáždění přineslo starostům cenné informace a podněty pro další práci*," řekla krajská manažerka Milada Troblová.

Milada Troblová
manažerka SMS ČR v Jihočeském kraji

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina aktualizoval kvůli větrníkům strategii ochrany krajinného rázu

Kvůli četným záměrům na stavbu větrných elektráren aktualizoval Kraj Vysočina svou strategii ochrany krajinného rázu (SOKR). Místa pro větrníky v kraji bude možné najít, ale nebude jich mnoho, řekl krajský radní pro životní prostředí Pavel Hájek.

SOKR ani jeho aktualizace nestanovuje přímo, kde je nebo není možné větrné elektrárny umístit. Jedná se o podklad pro rozhodování správních úřadů, o vodítko pro projektanty a investory, a může sloužit jako zdroj informací pro obce i veřejnost. Investoři, kteří chtějí budovat větrníky nebo jiné výškové stavby, budou moci lépe předvídat, jakým způsobem budou úředníci jejich žádosti posuzovat.

Také zvažujete investici do obnovitelných zdrojů energií?

Obcím, které zvažují případnou budoucí investici do obnovitelných zdrojů energií, ale i těm, kdo chtějí vědět, co se připravuje u sousedů, lze doporučit, aby si požádali na Krajském úřadě Kraje Vysočina (odbor územního plánování a stavebního řádu nebo odbor životního prostředí a zemědělství) o předběžnou informaci k zamýšleným záměrům. Získají tak vstupní informace relevantní ke konkrétnímu území. Více informací naleznete zde.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina

Jihomoravský kraj

V soutěži Stavba Jihomoravského kraje 2023 zabodovaly i členské obce. Gratulujeme!

Hned několik členských obcí SMS ČR zabodovalo ve 22. ročníku soutěže Stavba Jihomoravského kraje 2023. Vyhlášení se uskutečnilo na konci dubna, soutěžilo se v šesti kategoriích. Prestižní soutěž si klade za cíl propagovat projekční, dodavatelské a investorské subjekty se sídlem v Jihomoravském kraji, které realizují zajímavé stavby na území kraje.

V kategorii stavby občanské vybavenosti získaly ocenění hned dvě členské obce: Újezd u Brna za stavbu multifunkční haly se zázemím, haly pro sport a tělovýchovu, a Ostopovice za stavbu obecního sálu a knihovny. V kategorii průmyslových a technologických staveb se na 1. místě umístila udržitelná budova SOLIS v areálu společnosti SONNENTOR v Čejkovicích na Hodonínsku. Za rekonstrukci staveb a objektů ocenila odborná porota 1. místem revitalizaci budovy Salajka v obci Přibyslavice. V kategorii vodohospodářských a ekologických staveb byla oceněna obec Zbraslav za stavbu ČOV. Další nominované a oceněné stavby si můžete prohlédnout na http://stavbajmk.cz/prehled-staveb-2023.

Ostopovice získaly ocenění v kategorii stavby občanské vybavenosti za novostavbu obecního sálu a knihovny

Všem vítězům gratulujeme!

Klára Osičková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Moravskoslezský kraj

Na programu shromáždění byla stipendia pro zubaře i návštěva větrného mlýna

Na 40 starostů přilákalo krajské shromáždění SMS ČR v Moravskoslezském kraji, které se konalo v úterý 16. dubna v obci Hlavnice. Nabitý program představil účastníkům řadu možností a inspirativních projektů, které přispívají k rozvoji samospráv.

Udržet budoucí zubaře tam, kde studují a chybí

S podporou dětských skupin seznámila přítomné zástupkyně MPSV, zajímavá byla také osobní zkušenost Petry Mateiciuc Králové, která již sedm let provozuje v Odrách dětskou skupinu Zahrady, z. s., ČEZ informoval o čisté energii. Pozornost vzbudila prezentace lékařské fakulty, která spolupracuje s členskými obcemi a městy Svazu měst a obcí Karvinska na projektu poskytování stipendií pro budoucí zubaře. Tato iniciativa si klade za cíl udržet budoucí zubaře tam, kde studují a chybí.

Bohatý program a významní hosté

O dotačních příležitostech v kraji a vývoji spravedlivé transformace informovala starostky a starosty Denisa Štvrtňová z Moravskoslezského kraje, zazněly také informace o poradenství v oblasti bydlení ze SFPI. Čas si udělali i zástupci Poslanecké sněmovny Petr Letocha a Michael Rataj. Nechyběla výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová, která společně s krajskou manažerkou Dagmar Novosadovou vyjmenovala aktivity a projekty SMS, informovaly rovněž o plánovaném nákupu energií přes ČMKB Kladno. Jitka Hanáková představila SMS-služby, s. r. o. O moderování se postaral Michal Dresler, člen krajského předsednictva a starosta obce Kujavy.

Program končil návštěvou větrného mlýna v Litultovicích

Závěr patřil návštěvě unikátního větrného mlýna v Litultovicích, role průvodce se ujal zdejší starosta Jan Birgus. *„Děkuji členům krajského předsednictva, manažerce a starostovi obce Hlavnice za pomoc s přípravami a organizací. Je skvělé potkávat se s ostatními kolegy a vyměňovat si zkušenosti,“* řekla krajská předsedkyně a starostka obce Zbyslavice Regína Vřeská.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR v Moravskoslezském kraji

Královéhradecký kraj

Krajské shromáždění se uskuteční 13. června v obci Podbřezí. Počítejte s tím!

V Hostinci Skalka v malebné obci Podbřezí u Dobrušky se letos uskuteční krajské shromáždění obcí SMS ČR v Královéhradeckém kraji. Pozvánku s registračním formulářem a programem najdete v e-mailu. Ve čtvrtek 13. června pro vás bude připraven zajímavý program.

Krajské předsednictvo SMS ČR v Královéhradeckém kraji zve na tradiční setkání členských obcí. Připravilo program rozdělený do dvou bloků. První se zaměří na téma veřejné spolupráce pro udržitelné regiony. Příspěvky se budou týkat například přípravy moderních a šetrných lokalit pro výstavbu RD v obcích, problémů s obnovou krajiny na venkově a možností financování opatření v krajině.

Druhý blok se dotkne problematiky životního prostředí a klimatické změny, obnovitelných zdrojů energie, účastníci se dozví podrobnosti o výhodách společného nákupu energií pro obce. Na programu budou i další aktuální témata, např. dětské skupiny, digitální technické mapy, aktuální legislativa pro obce a novinky SMS ČR pro členské obce.

Akce začíná v 9 hodin a potrvá do odpoledních hodin.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR
v Královéhradeckém kraji

Plzeňský a Karlovarský kraj

Stovka starostů se sešla v bývalém plzeňském pivovaru

Společné setkání starostů na západě Čech si nenechalo ujít přes sto zástupců obcí. Krajské shromáždění SMS ČR pro Plzeňský i Karlovarský kraj se konalo v netradičních prostorech zaniklého pivovaru Světovar v Plzni, který po výrazné proměně poskytuje zázemí inovativním firmám a technologickým nadšencům.

Účastníci krajského shromáždění se v průběhu dopoledního programu věnovali například problematice rozvoje internetu v obcích, příležitosti pro samosprávy v podobě obnovitelných zdrojů či komunitní energetiky nebo dětským skupinám. Nechyběly ani aktuální informace ze SMS ČR, které do Plzně přijela představit předsedkyně sdružení Eliška Olšáková.

Odpolední část v uvolněné atmosféře pak sloužila pro neformální seznámení a prohlubování vztahů napříč kraji u společného rautového stolu. Účastníci akce se také mohli vydat na průzkum celé šestipatrové budovy i přilehlého areálu.

„Klobouk dolů za zorganizování takového velkého setkání, které bylo velice příjemné i podnětné. Místo konání, přednášející i následný program – vše výborné,“ ohodnotila akci na místě Xenie Begerl, starostka obce Bezděkov u Klatov.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR
v Plzeňském i Karlovarském kraji

Liberecký kraj

Seminář k Vesnici roku zavedl účastníky do úspěšných obcí na Karlovarsku

S velkou oblibou se letos setkaly motivační semináře k soutěži Vesnice roku 2024. Jeden takový už podruhé uspořádal i Liberecký kraj ve spolupráci se SMS ČR. Zástupci samospráv měli možnost během této třídenní akce navštívit pět obcí v Karlovarském kraji, které již v minulosti v soutěži uspěly – obec Andělskou Horu, město Krásno, obec Křižovatku, obec Hájek a obec Krásnou.

Účastníci se dozvěděli nejen o minulosti úspěšných obcí, ale i o jejich současnosti a také o budoucích plánech a vizích. Na programu byl i kulturní program, návštěvy kulturních památek, viděli nově zrekonstruované Císařské lázně v Karlových Varech a relikviář sv. Maura na zámku Bečov nad Teplou.

Do soutěže Vesnice roku 2024 už se přihlásit nestihnete, pokud jste to plánovali a neudělali do 26. dubna, kdy byla uzávěrka. Během května a června navštíví přihlášené obce hodnotitelská komise. Slavnostní vyhlášení výsledků krajského kola se uskuteční ve vítězné obci 8. srpna. Vítěze a nositele titulu Vesnice roku 2024 vyhlásí zástupci vyhlašovatelů soutěže dne 21. září v Uherském Hradišti.

Petra Černá
manažerka SMS ČR v Libereckém kraji

Středočeský kraj

Na semináři se starostové dozví, jak vyjednávat se stavebníky

Středočeské SMS ČR připravuje pro starosty ve svém kraji seminář s názvem *Obec jako sebevědomý partner při vyjednávání se stavebníky*. Účastníci se na něm dozví, jak odolávat tlaku investorů a developerů, jak nastavit pravidla pro spolupráci s investory či developery za účelem udržení zdravého rozvoje obce či jak od nich získat příspěvek na občanskou vybavenost. Přednášející odpoví také na otázky, jak komunikovat o developerském záměru s občany. Konkrétní termín semináře vzejde z dotazníkového šetření, také místo konání přizpůsobí pořadatelé zájemcům o účast.

Mezinárodní spolupráce s Nory se zaměří na péči o krajinu

Péče o krajinu bude hlavním tématem připravované mezinárodní spolupráce mezi SMS ČR a norským protějškem Kommunesektorens organisasjon (KS). Středočeské sdružení připravuje na září kulatý stůl, na němž se budou sdílet znalosti a zkušenosti v oblasti odolných, inteligentních a udržitelných měst a regionů. Zprostředkujícím subjektem je Státní fond životního prostředí.

Středočeský kraj podpoří budování turistické infrastruktury!

Zastupitelé schválili vyhlášení dotačního programu na podporu doprovodné infrastruktury cestovního ruchu. Finance budou určeny na budování stanovišť pro obytná auta, záchytných parkovišť nebo vývazišť. Kraj tyto aktivity podpoří 12 miliony korun, žádosti budou moci obce či fyzické a právnické osoby podávat od poloviny června.

Zdroj: www.kr-stredocesky.cz

Petr Adamec
manažer SMS ČR ve Středočeském kraji

Ústecký kraj

Krajská členská základna se i nadále rozšiřuje, letos vévodí Děčínsko!

Od počátku letošního roku se celkem v šesti obcích rozhodla zastupitelstva požehnat oficiálnímu členství obce ve Sdružení místních samospráv ČR. Hned polovina nových členů je z okresu Děčín.

Nejmladším členem je Rybniště

Nejnovějším, a tedy prozatím nejmladším členem je obec Rybniště ze Šluknovského výběžku, která ale ve sdružení žádným nováčkem není. V minulém roce obsadila v celorepublikové soutěži na platformě OBEC 2030 druhé místo a tuto cenu si starosta obce Roman Forfera osobně vyzvedl přímo na celostátní konferenci SMS ČR ve Zlíně.

Do rodiny SMS ČR patří i Merboltice a Velká Bukovina

Dalšími novými členy z Děčínska jsou obce na samotné hranici Libereckého a Ústeckého kraje, konkrétně obec Merboltice vedená starostou Lukášem Tomečkou, který se již stihl zúčastnit březnového krajského shromáždění v Malých Žernosekách, a obec Velká Bukovina se starostou Jaroslavem Kucharovičem.

Další okresy reprezentují Holedeč, Bořislav a Velké Březno

Na Žatecku v okrese Louny je členská základna bohatší o obec Holedeč vedenou Zdeňkem Krejčíkem, z Teplicka je novou obcí Bořislav, kde starostuje Jaroslav Pauza, a v ústeckém okrese řady členů SMS ČR rozšířilo Velké Březno zastoupené starostkou Zuzanou Mendlovou, se kterou se mohli ostatní členové také již setkat u příležitosti krajského shromáždění v Malých Žernosekách. Věříme, že všichni noví členové budou dlouhodobě spokojeni se všemi možnostmi a benefity, které SMS ČR nabízí.

Marek Komárek
manažer SMS ČR v Ústeckém kraji

Pardubický kraj

Hejtman Netolický upozornil na nespravedlivé RUD i krizi v nemocnici

Více než 50 účastníků a zhruba desítka přednášejících – takové bylo v číslech krajské shromáždění SMS ČR v Pardubickém kraji, které se uskutečnilo ve čtvrtek 25. dubna na krajském úřadě v Pardubicích. Podporu kraje vůči obcím vyjádřili svou návštěvou hejtman Martin Netolický a krajský radní zodpovědný za venkov, životní prostředí a zemědělství Miroslav Krčil.

Nespravedlivé rozpočtové určení daní pro Pardubický kraj

Jedním z klíčových bodů diskuse bylo i nespravedlivé rozpočtové určení daní pro Pardubický kraj. Hejtman Netolický upozornil, že vyrovnáním tohoto nedostatku by kraj mohl získat další zhruba dvě miliardy korun, které by mohly být využity na priority kraje, jako je doprava, zdravotnictví a další pomoc regionu.

Krizi v pardubické nemocnici je třeba okamžitě řešit

Martin Netolický představil také Dotační portál Pardubického kraje, novinku v oblasti digitalizace, a nabídl obcím pomoc s dokončením digitálních technických map. Řeč byla také o aktuální situaci v pardubické nemocnici, kde v nedávné době podaly desítky lékařů výpovědi kvůli špatně vyplaceným mzdám. Hejtman ubezpečil, že nemocnice v Pardubicích kvůli tomu nebude nijak omezena v provozu, uvedl také, že situace je závažná a vyžaduje okamžité řešení, kterým se kraj zabývá.

Starostům se představil nový krajský ředitel správy a údržby silnic

Další část programu byla věnována dálnicím a silnicím, které protínají Pardubický kraj. Starostům se představil nový ředitel Správy a údržby silnic PaK Zdeněk Vašák, ředitel ŘSD PaK Bohumil Vebr poté osvětlil převratnou technologii ražby nového tunelu Homole. Oba ředitelé doporučili posluchačům nový web: doprava.pardubickykraj.cz, kde lze najít seznam plánovaných rekonstrukcí, uzavírek i detaily o investicích a plánovaných stavbách.

Setkání poskytlo starostům také bohatý prostor pro podnětnou diskuzi o aktuálních tématech, která je pálí.

Lucie Horálková
manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Olomoucký kraj

Olomoucké sdružení má pro vás dvě pozvánky. Zapište si do diářů 4. června a 9. září

V úterý 4. června se uskuteční kulatý stůl k problematice dynamické urbanizace a změny klimatu a v pondělí 9. září krajské shromáždění olomouckého SMS ČR. Tyto dvě události byste si v Olomouckém kraji rozhodně neměli nechat ujít, proto si je raději už nyní zapište do svých diářů. Tady jsou podrobnosti.

V Čelechovicích na Hané se bude diskutovat o dynamické urbanizaci a změně klimatu

Na programu kulatého stolu, který se uskuteční v úterý 4. dubna v Čelechovicích na Hané, budou témata přípravy moderních a šetrných lokalit pro výstavbu RD v obcích, problémy s obnovou krajiny na venkově, moderovaná diskuze a chybět nebudou možnosti financování opatření v krajině. Zprostředkujícím subjektem je Státní fond životního prostředí.

Krajské shromáždění olomouckého sdružení zavede starosty 9. září do Vrchoslavic

Vrchoslavice na Prostějovsku se stanou v pondělí 9. září dějištěm krajského shromáždění SMS ČR v Olomouckém kraji. Podrobný program a další informace včas obdržíte od krajské manažerky. Malebnou obcí provede účastníky starosta Dušan Svozílek. Na setkání se těší tým organizátorů z řad předsednictva olomouckého sdružení.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

SMS ČR zásadně nesouhlasí se změnou zdroje dat o počtu obyvatel pro účely výpočtu podílu obcí

SMS ČR vyjádřilo zásadní nesouhlas se změnou zdroje dat o počtu obyvatel pro účely výpočtu podílu obcí, kterou obsahuje návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní, jež se zaměřuje na změnu RUD krajů. Podle sdružení tato změna pomůže Praze, většinu obcí, především těch malých, naopak poškodí. Do Poslanecké sněmovny PČR novela doputovala v pondělí 13. května.

SMS ČR podporuje spravedlivou změnu parametrů pro přerozdělení daňových příjmů mezi kraje, která zajistí každoroční aktualizaci dílčích podílů jednotlivých krajů na základě objektivních kritérií. Nesouhlasí však s tím, že návrh také mění zdroj dat o počtu obyvatel pro účely výpočtu podílů obcí a nově krajů na sdílených daních z bilance obyvatel ČR zpracované ČSÚ na údaje vedené v Registru obyvatel (ROB).

Změna poškodí až 5 800 obcí

„V žádném případě nemůžeme akceptovat přesun cca 3,5 mld. Kč z malých a středních měst ve prospěch těch největších, nad 100 000 obyvatel. Je zřejmé, že tato změna poškodí až 5 800 obcí. Z návrhu zároveň není známo, zda výpočty změny RUD krajů pracovaly s daty ČSÚ nebo ROB. Výše uvedená změna není projednaná, nemá své opodstatnění s ohledem na Programové prohlášení vlády a plány s RUD obcí, vnáší do problematiky výpočtů zmatek a ohrožuje hladký průběh přijetí změny RUD krajů, kterou za SMS ČR maximálně podporujeme,“ řekla předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková.

Změna nebyla se zástupci obcí a krajů předem prodiskutována

Podle jednoho z argumentů pro změnu zdroje dat bylo vyhověno dlouhodobému požadavku obcí a ČSÚ. Přechod z výpočtu z dat ČSÚ na ROB ale nebyl se zástupci obcí a krajů předem vůbec prodiskutován. Pokud se obce vyjadřovaly k výpočtům dle ČSÚ a ROB, tak tomu bylo z důvodu rozdílných počtů obyvatel, a to například ve věci tzv. třídící slevy na občana v rámci odpadového hospodářství. SMS ČR v meziresortním připomínkovém řízení tuto změnu bez předchozí diskuze jednoznačně odmítlo.

Skutečnost, že bilance obyvatel je zdrojem dat pro výpočet dle zákona o RUD, neznamená pro ČSÚ žádnou administrativní zátěž navíc. Je nutné zdůraznit, že rozdíl celkového počtu obyvatel mezi oběma registry je značný, podle důvodové zprávy k návrhu činí více než 450 000 obyvatel. V důvodové zprávě je také uvedeno, že dopad změny bude pozitivní především pro největší města v kategoriích nad 100 000 obyvatel, a to v rozsahu přerozdělení jednotek miliard korun oproti současnému stavu.

„Do budoucna se nebráníme změně zdroje dat na registr obyvatel, pokud budou předem vyčísleny konkrétní dopady na všechny obce a na základě toho budou případně upraveny parametry RUD obcí,“ doplnila Eliška Olšáková.

Jindra Tužilová
vedoucí legislativních analytiků SMS ČR

Člověk v tísni vyzývá obce, aby se letos zapojily do projektu Měsíc příběhů bezpráví

Do letošního jubilejního 20. ročníku Měsíce Příběhů bezpráví se mohou nově zapojit také obce a města. Společnost Člověk v tísni je oslovila s nabídkou filmů a limitovaných bonusových materiálů, díky kterým si mohou připomenout 35. výročí sametové revoluce.

Jak se můžete zapojit?

Stačí když během listopadu promítnete alespoň jeden z filmů k roku 1989 uvedených na webu www.jsns.cz a pozvete na něj své přátele, členy nebo sousedy. Promítat můžete jak ve vnitřních prostorách, tak i venku na náměstí. Oslovte pamětníky listopadových událostí a pozvěte je na besedu po promítání. Způsob a rozsah realizace je ve vašich rukou.

Zároveň můžete k oslavám ve vaší obci využít plakátovou výstavu 1989: Rok zázraků. K dispozici budete mít také online výukovou hru k roku 1989, která byla vytvořena ve spolupráci s oceňovaným herním studiem Charles Games.

Uzávěrka přihlášek je 30. září

Veškeré materiály a filmy získáte zdarma, stačí se jen přihlásit, a to nejpozději do 30. září. V případě dotazů se můžete obrátit na Ivanu Vránkovou, tel. číslo 732 941 328, nebo prostřednictvím e-mailu ivana.vrankova@jsns.cz. Bližší informace naleznete také zde: www.pribehybezpravi.cz.

SMS ČR chystá opět nabídku společného nákupu energií. Přidáte se také?

Pro obce, školy, zřizované organizace či městské společnosti připravuje SMS ČR opět společný nákup energií. Pokud i vy přemýšlíte, kde nakupovat energie od 1. 1. 2025, zvažte, zda se také nepřidáte. Právě nyní je ten pravý čas k rozhodování.

Nákup probíhá na Českomoravské komoditní burze Kladno

Pro co nejlepší nastavení podmínek a poradenství spolupracuje SMS ČR se společností FIN-servis. Zatímco SMS ČR zajistí vzájemnou komunikaci a koordinaci ve společném nákupu, FIN-servis vystupuje v roli tzv. dohodce (makléřská společnost). Smlouvy na jednotlivá odběrná místa jsou po ukončení soutěže uzavírány již s každou organizací samostatně. Náklady spojené s poplatky uhradí SMS ČR a následně se rozdělí mezi soutěžící. Jejich výše závisí na spotřebě elektřiny a plynu jednotlivých soutěžících a pohybuje se v jednotkách tisíců.

O společný nákup bývá zájem, protože je výhodný

V roce 2023 se nákupu účastnilo celkem 180 subjektů. *„Nakupovali jsme elektřinu nízké i vysoké napěťové úrovně v celkovém objemu 15 712 MWh, u plynu činil celkový objem 17 466 MWh. Potvrdilo se, že takto velký objem je zárukou dobré ceny,“* řekl Oldřich Vávra. *„Je to výhodné, protože ve velkém objemu nakoupíme energie za nejlepší cenu, jaká na trhu aktuálně bude. Navíc se postaráme o veškerou administrativu,“* vysvětlil dále s tím, že dalším bonusem je také soulad postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

V červnu se uskuteční webinář k aktuální situaci na trhu

Začátkem června uspořádá SMS ČR informační webinář, jehož se zúčastní také zástupci burzy. Účastníci se zde dozví o aktuální situaci na trhu a podrobné informace k nákupu. Přesné datum webináře se včas dozvíte z webu SMS ČR a prostřednictvím Starostova infoservisu či od krajských manažerů. *„Veškeré přípravy a komunikaci se zájemci budeme směřovat tak, aby se nákup uskutečnil v průběhu června a července,“* dodal Oldřich Vávra.

Oldřich Vávra
1. místopředseda
SMS ČR

Soutěž OBEC 2030 je v plném proudu. Se svými projekty se můžete přihlásit do 1. srpna!

Soutěž OBEC 2030 si klade za cíl podpořit obce v České republice ve vývoji a implementaci inovativních řešení v oblastech energetiky, ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Cílem je propagovat a podporovat projekty, které vedou ke zlepšení energetické soběstačnosti, biodiverzity a digitalizace, a které mohou být příkladem dobré praxe pro ostatní obce.

Co se hodnotí?

V soutěži se hodnotí projekty s lokálním charakterem, které mohou realizovat jak obce, tak místní komunity. Tyto projekty by měly mít jasný veřejný účel a přispívat k redukci emisí CO_2 nebo ke zlepšení hospodaření s odpady. Registrace do soutěže je jednoduchá, bezplatná, obce mohou své projekty přihlásit online.

Vyhrát můžete zajímavé ceny

Soutěž nabízí různé cenové kategorie, včetně finančních odměn, technologického vybavení a odborných služeb, které mají obcím pomoci dále rozvíjet jejich inovační aktivity. Mezi ceny patří například finanční příspěvky, zapůjčení elektromobilů, nástěnné kiosky pro elektronické úřední desky a poradenské služby v oblasti energetického managementu.

Něco málo k letošním soutěžícím

Město Touškov atakuje letošní ročník soutěže projektem obecní sdílené elektromobility – první svého druhu v České republice. Dolní Břežany exemplárně demonstrují jeden z modelů sdílení přebytků elektřiny prostřednictvím sloučení odběrných míst a přímého vedení. Nová Ves u Nového Města na Moravě přeměnila kontaminovaný rybník v ráj biodiverzity. Rozsochy a Bělá nad Radbuzou zase přinášejí učebnicové ukázky toho, jak energeticky optimalizovat bytový dům a zajistit si i vlastní přísun elektřiny.

Hlásit se můžete do 1. srpna

Přihlášky přijímáme do 1. srpna. Zdarma a během deseti minut u počítače je možné přihlásit jakýkoliv projekt (nezávisle na jeho stáří) z prostředí obcí ČR.

V České republice existuje množství inovativních projektů, které by si zasloužily širší uznání a pozornost, ale často se s nimi veřejnost seznámí jen minimálně. Mnohé z těchto projektů, ať už se jedná o energetické úspory, využití obnovitelných zdrojů, inovace ve stavebnictví, či zlepšování městské infrastruktury, přinášejí pozitivní změny, které mají významný dopad na kvalitu života občanů a životní prostředí.

Soutěž OBEC 2030 se snaží tyto projekty zviditelnit a ocenit

Soutěž propaguje nejen úspěchy v oblasti energetiky a životního prostředí, ale také ukazuje, jak mohou být obce při implementaci těchto řešení kreativní a efektivní. Cílem je nejen ocenit ty, kdo se snaží o změnu, ale také inspirovat ostatní, aby se do podobných aktivit zapojili. Představení úspěšných projektů na širší platformě tak může pomoci vytvořit silnější povědomí o možnostech, které lokální inovace nabízejí, a ukázat, že Česká republika je zemí plnou kreativity a inovačního ducha.

Další informace o soutěži a podmínky účasti najdete na oficiálních stránkách OBEC 2030 www.obec2030.cz/soutez, kde můžete také sledovat aktuální vývoj a výsledky soutěže. Ale především se zde můžete do soutěže přihlásit. Je škoda to neudělat.

Michal Svoboda
manažer platformy
OBEC 2030
a energetický
konzultant

Zdevastovaný sad ve Svídnici pozvedla herečka Vendulka Burger-Budilová na oázu míru. Po dvouleté revitalizaci ožívá sousedskými aktivitami

Příklad dobré praxe ze Středočeského kraje

Divadelnice Vendulka Burger-Budilová ze slavného hereckého rodu je výraznou osobností Dymokurska. Po letech pobytu v zahraničí se před devíti roky usídlila v malinké vesnici Svídnice, kam také přesunula své divadelní semináře a performance. A také svoji živelnou energii a nakažlivé nadšení. Za dobu svého působení je Budilova divadelní škola, kterou Vendula založila a řídí, podepsaná pod řadou originálních akcí a projektů. Počínaje Živou kronikou Svídnice, která by mohla inspirovat zejména obce, kde uvažují o tom, jak zajímavě propojit obyvatele prostřednictvím sociálních sítí a zároveň uchovat důležité události i drobné střípky o životě ve vesnici v nějaké trvalejší podobě. Ale o té si dnes povídat nebudeme. Dnes se půjdeme projít do Sadu míru.

Když jsme si spolu před třemi roky povídaly o Živé kronice Svídnice, řekla jste mi, že pokračováním a prohlubováním komunitního soužití ve Svídnici bude starý Sad míru, který od té doby obnovujete. Jak jste se k němu dostala?

Od samého začátku byla příznivcem myšlenky revitalizace Jaroslava Holánková, která se svým mužem vlastní dům ve Svídnici a pomohla mi vytvořit pachtovní smlouvu s obcí Dymokury na 20 let. Na samotnou myšlenku mě navedl nejstarší obyvatel Svídnice pan Šimůnek, který již není mezi námi. Když jsem za ním chodívala, abych zaznamenala co nejvíce z jeho vzpomínek, vždy ten sad vzpomněl a říkal: *„Tam nahoře jsme měli Sad míru, jo to bejvávalo, obec dala po válce svá humna lidem, co neměli vlastní pozemky, aby si mohli něco pěstovat.“* Krásná myšlenka, říkala jsem si, to by bylo super, kdybychom tu zase mohli společně něco kultivovat. A říkala jsem si, že to bude super věc i pro chlapy, když budeme mít svoji pálenku a já budu moci dělat marmelády, což je můj koníček. A já to tak mám, že jakmile se taková myšlenka zrodí, už mě neopustí. No a v době covidové, kdy umělci neměli do čeho píchnout, jsem tu myšlenku začala se svým spolkem realizovat. Celá revitalizace byla veřejná, dokonce jsem spolek zaměřený hlavní činností na umění rozšířila na péči o sad, protože sad není soukromý, chceme, aby zůstal veřejný, aby se na péči o něj mohli podílet i občané.

Co zde bylo původně a v jakém stavu se toto místo nacházelo?

Když jsem se na ten kopec vydala poprvé, říkala jsem si, kde sakra ten sad je, tady je všude samé křoví a nedá se tu ani pořádně prolézat. A mezi tím křovím jsem postupně nacházela torza švestek, zbylé kmeny, nic už neplodilo. Pozvala jsem pana Nováka ze školky Kalvoda a ten mi řekl: *„Pokud tu chcete zdravé stromy, je třeba nejdříve vše vykácet, abyste tu znovu mohla vysadit i ty švestky, zbavte se šarky. Až to vykácíte a vysadíte, bude to krásné.“* Na ploše tři čtvrtě hektaru nás čekal velký úkol. Smlouvu jsme podepsali v květnu 2021.

Sad se nachází na kopci, což je v rovinatém Polabí rarita. Proč vůbec takový sad, komu má sloužit, jaká je vize?

Mně jde nyní o to dostat do sadu lidi, kteří té původní vizi přestali věřit a uvěřili raději pomluvám. Aby se přišli podívat, jaká tam po vykácení džungle vznikla nádherná zahrada, prostor, kde si děti můžou v bezpečí hrát, že tady teď v Polabí máme vyhlídku do celého kraje. Zorganizovali jsme tady už Samhain, drakiádu, cvičení a meditace. Neříkám, že se tam musí pořád něco konat, je to také místo klidu pro jednotlivce, takže i na to se těším, že si tam občas někdo zajde a sedne si na lavičku pod dvěma sakurami, kterou jsme získali od Nadace Partnerství za jeden z nejlepších projektů zahrad budoucnosti s vyhlídkou. A ono už se to pomalu děje… Naděje umírá poslední. Cesta změn není vyšlapaná, nemohlo to jít lehce, jak jsem si představovala. Bůh mě zkouší a dobře dělá.

Takže ta vize nevzniká tak úplně jednoduše, jak jste si představovala…

Na druhou stranu se objevily rodiny ze Svídnice, ale i z Dymokur, Rožďálovic, Křince, Nymburka, Hradišťka, Oskořínka. Přijel mi pomoci kamarád lesník z Českého ráje a členové méh evangelického sboru z Bošína, takže ta komunita se tvoří jinak, než jsem si původně myslela, ale tvoří. Věřím, že ten blok v lidech, který tam teď je, se časem změní. Do sadu chodí i některé děti, aby nám pomáhaly, ale také aby si užívaly společné zahrady, občas opékání. A to je vlastně ta moje největší vize do budoucnosti, že sad pomůže dětem navrátit se k přírodě, vytvoří možnost sběru a zpracovávání ovoce pro mladé, v létě jim poskytne brigády.

V roce 2022 jste měli v plánu sázet ovocné stromy, zakládat včelí úly a obnovovat přírodní biotopy. Co všechno z toho se podařilo?

Vysadili jsme přes 100 stromů a stejně tolik i jedlých ovocných keřů. Celý seznam vám tu asi vypisovat nebudu, jde zejména o ovocné odrůdy od raných po pozdní, jádroviny i peckoviny, staré, ale i moderní odrůdy. Máme například třešeň Karešovu nebo jabloň Heltinu, Wiliamsovu hrušeň, ale i jeřáby, meruňky, broskvoň, různé blumy, keře rybízy, angrešty, jeřáby, maliny, ostružiny, bez a trnky.

Kromě výsadby stromů jste zmiňovala také včelí úly. Kolik jste jich založili a kdo se o včely stará?

Máme čtyři zdravá včelstva, z toho dva úly jsme letos na jaře přestěhovali do sadu. O včely se nám stará místní včelař a člen spolku Boris Vojtek. Včelařství, které mělo velkou tradici ve Svídnici, jsme zde obnovili ne kvůli produkci, ale hlavně kvůli opylování stromů.

Dalším cílem projektu má být zadržování vody v krajině. Jak se podařilo naplnit tuto vizi?

Já myslím, že skvěle. Na kopci jsme vybudovali dešťové jezírko. Nyní ho osazujeme a zkrášlujeme, už nám tam bydlí žabičky a potápníci.

Kdo všechno se ještě na obnově sadu podílel?

Kromě občanů to byli nymburští skauti, finančně na nákup nástrojů a vybavení i prvních dvou včelstev i brigádnickou prací pomohly Nadace Via a Česká spořitelna, budování jezírka finančně podpořila Nadace Via a JRD Group – Fond pro udržitelný život, na nákup keřů, stromů i materiálu přispěla Nadace Partnerství a MOL ČR, také SFŽP a NPŽP. Nyní nás znovu podpořila Nadace Via společně s Kauflandem částkou potřebnou na vytvoření zastřešeného altánu s posezením, na zahradní náčiní, směrovky a informační ceduli, na odborné semináře a také na financování naší práce. Přispívají i jednotlivci, minulý rok se třeba ozvala jedna paní s tím, že by nám ráda dala dar 5 000 Kč a že by chtěla věnovat vnučce pod stromeček darovací poukaz. Mimochodem spolu s Nadací Via jsme vytvořili i platformu darujme.cz, https://www.darujme.cz/projekt/1206643, kam nám může kdokoli přispívat dlouhodobě, protože, co si budeme povídat, údržba takového místa je běh na dlouhou trať.

V rámci komunitního života sad ožívá sousedskými, cvičebními i částečně vzdělávacími aktivitami. Jaké budou ty letošní? Co plánujete?

Letos jsme obnovili pálení čarodějnic, které se dříve na tomto kopci konaly, plánujeme výstavu fotografií vývoje revitalizace od džungle po sad. Od 5. května zde každou neděli probíhají kurzy jógy.

A co plánujete ještě dál do budoucna?

Nyní plánuji, že vše, co jsem naplánovala, udržím v chodu, že se stromům začne dařit, začnou do pěti let hojně plodit, že se naše komunita bude zvětšovat, že se ten počáteční odpor vesničanů a obce obrátí a budeme z toho všeho společně těžit a radovat se. A že tady ten sad už bude napořád, že ho nenechají zarůst, že budu mít následovníky a bude tu ku prospěchu dalším generacím. To mám hlavně v plánu…

Vy jste taková jiskra, která umí zapalovat velké vatry, které dělají radost. Přemýšlím, zda je to tím, že jste slavná a ze slavného rodu, nebo jestli existuje nějaká rada pro ty, kterým třeba dosud chybí odvaha být taky tou jiskrou a oživovat prostor kolem sebe…

No prý jsem paličatá a vizionář po prapradědečkovi V. Budilovi. Ale i můj pradědeček Jiří Steimar vybudoval hotel v Černošicích, aby herci z ND měli kam jezdit o víkendu, kde pěstoval holuby a jiná zvířata, která pak servíroval hvězdám. Prostě tíhnul k venkovu. I můj strýc Jiří Kodet byl takový. Po mámě to rozhodně nemám, ta je zatvrzelá Pražačka, ta zas nechápe, co na venkově dělám. Já se nedivím, že lidem chybí odvaha. Kdybych věděla dopředu, jak to bude těžké, tak se do toho také nepustím. Na druhou stranu, když se vám podaří dostat se aspoň na polovinu své vize, je to dobrý pocit. Takže jednu radu mám a tu jsem dostala od jednoho léčitele v Paříži. *Stavte si své ideály nebo životní mety hodně vysoko a nebuďte zklamaní, když se dostanete třeba jen do půlky, protože když si budete stavět mety příliš nízko, tak se nedostanete ani do té půlky.* A to mě vede kupředu, že výsledky za mnou jsou a jsou dobré.

Děkuji za zajímavé povídání!

I já moc děkuji a přeji příjemné čtení a hodně sil pro plnění dobra ve svém okolí.

Rozhovor vedla Marie Machačová

Exkluzivní nabídka

pro členy Sdružení místních samospráv ČR

Přinášíme vám nejnovější a nejvyhledávanější modely vozidel pro vaše obce za atraktivní ceny.

Řešení mobility na míru

Pro členy Sdružení místních samospráv ČR jsme v Direct auto připravili exkluzivní nabídku na vozy značek Škoda, Fiat, Volkswagen a Mazda.

Výhody partnerství:

- atraktivní nabídka slev
- flexibilní finanční řešení
- podpora a servis na vysoké úrovni

K vámi vybranému vozu vede hned několik cest

- Při nákupu za hotové nabízíme atraktivní slevy,
- při pořízení auta na operativní leasing pak exkluzivní podmínky od našich partnerů.
- A když potřebujete auto jen na chvíli, je tu pro vás BIRNE.

Stačí si jen vybrat.

Nabídka **zde.**

Jednoduše.
Pro radost.

Kontakty

fleet@direct-auto.cz
Matúš Folenta +420 725 303 949
Lucie Koulová +420 731 604 896

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefon: 604 345 806, internet: www.smscr.cz, e-mail: info@smscr.cz, SMSKA Zpravodaj Sdružení místních samospráv České republiky vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČO: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 15. 5. 2024, 4/2024, ev. č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Marie Machačová, machacova@smscr.cz; Grafické zpracování: Studio Matrix, info@studiomatrix.cz; Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Marie Machačová.